

1.1 තත්වගාමය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සංස්ථාවේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගාමය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගාමය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගාමය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සංස්ථාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සංස්ථාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සංස්ථාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සංස්ථාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සංස්ථාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්ථානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වෙනනාත්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ජර්මාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සංස්ථාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සංස්ථාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සංස්ථාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරීබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 1 අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් වත්කම්, වගකීම්, ආදායම්, වියදම් සාධාරණ අගය (Fair Value) මත ඉදිරිපත් කල යුතු වුවද සංස්ථාව විසින් මෝටර් වාහන හැර පිරිවැය රු.මිලියන 1,827.37 ක දේපල පිරිසත උපකරණ වල සාධාරණ අගය තක්සේරු කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා නොතිබුණි.	විගණකාධිපති වාර්තාව මගින් අවස්ථා කිහිපයකදී තක්සේරු ඉඩම් යටතේ දේපල, පිරිසත උපකරණ වල අගය පෙන්වීමට යෝජනා කර ඇති බැවින් 2019.12.31 දිනට මෝටර් රථ ප්‍රත්‍යාගණනයක් ස්වාධීන කමිටුවක් මගින් මෝටර් රථ කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරියෙකුද සහභාගීත්වයෙන් සිදුකල අතර එම අගයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අනුව වත්කම්වල සාධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 16 හි, 36 වගන්තිය අනුව දේපල පිරිසත උපකරණවලට අදාළ යම් අයිතමයක් ප්‍රත්‍යාගණනය කරනු ලබන්නේ නම් එම අයිතමයට අදාළ වත්කම් පංතියම ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වුවද, ඉකුත් වර්ෂය අවසානයටද සංස්ථාව සතුව පැවති පිරිවැය රු. මිලියන 26.47 ක ජීජ් රථයක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ද ප්‍රත්‍යාගණනය කර නොතිබුණි.	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වෙමි. 2019.12.31 දිනට මෝටර් රථ වාහන ප්‍රත්‍යාගණනය කලද ඒ තුළ ඇතුළත් මෝටර්සයිකල් ප්‍රත්‍යාගණනය නොකරන ලදී. විගණන වාර්තාවේ දක්වා ඇති දෝෂය වළක්වා ගැනීමට අදහස් කරනු ලැබේ.	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අනුව වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 16 හි, 51 ඡේදය අනුව ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ඵලදායී ජීවිත කාලය සමාලෝචනය නොකිරීම හේතුවෙන් පිරිවැය රු.මිලියන 492.81 ක් වූ වත්කම් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබුණද තවදුරටත් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් පැවති වත්කම්වල ඇති වූ ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 8 ප්‍රකාරව	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වෙමි. 2021 වර්ෂයේ සිට වත්කම් වල ක්ෂය කල හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කිරීමේදී ඕනෑම අවස්ථාවක වත්කමේ වර්තමාන අගය එහි මිලදී ගත වටිනාකමින් ප්‍රතිපාදන 5% ක් හෝ ඊට වැඩි විය හැකිය යන උපකල්පනය මත 5% Residential Value යටත්ව ක්ෂය ප්‍රතිපාදන කිරීමට කටයුතු	ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අනුව වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය කරනු ලැබේ තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 27 හි 24 හා 25 වගන්ති අනුව ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී මව් සමාගම හා පරිපාලිත සමාගම් ඒකාකාරී ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ සිට සංස්ථාවේ තොග අගය කිරීමේ ප්‍රත්පත්තිය ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමයේ (FIFO) සිට හරිත සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමයට (WAC) වෙනස් කර තිබුණි. නමුත් සංස්ථාවේ පරිපාලිත සමාගම් වන ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ හා එල්.ආර්.ඩී.සී. සේවා පෞද්ගලික සමාගම් හි තොග පිරිවැය ගණනය කිරීම ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමයට සිදු කර තිබුණු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදු නොකර සමූහයේ මූල්‍ය ජරකාශන පිළියෙල කර තිබුණි.

නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වෙමි. 2021 වර්ෂයේ සිට පරිපාලිත සමාගම් වල තොග අගය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය හරිත සමාන්‍ය පිරිවැය ක්‍රමයට (Weighted Average Cost) සංශෝධනය කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අනුව වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 40 ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් පිරිවැය රු.මිලියන 158.28 ක ආයෝජන දේපල දෙකක සාධාරණ අගය ගණනය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.

ඉඩම තක්සේරුකරණය සඳහා විශාල පිරිවැයක් වැය වන බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙලිදරව් කිරීම සඳහාම, එහි සාධාරණ අගය තක්සේරු කිරීමක් කර නොමැත. කෙසේ වෙතත් ඉදිරියේදී වෙනත් අවශ්‍යතාවයකට මෙහි සාධාරණ අගය ගණනය කල විට එය පදනම්ව ඉඩමේ සාධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙලිදරව් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් ප්‍රමිත අනුව වත්කම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2018 දෙසැම්බර් 14 දින ආරම්භ කර 2019 අගෝස්තු 31 දින නිම කිරීමට අපේක්ෂිත වූ කොන්ත්‍රාත්තුව නියමිත දිනට නිමකර තිබූ අතර ඒ සඳහා ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටු රේට් නිර්දේශයන් ද 2020 වර්ෂය තුළ ලැබී තිබූ නමුත් එහි වටිනාකම වූ රු. මිලියන 3.29 ක ආදායම ඉංජිනේරු වැඩ සහතිකය ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබීම හේතුවෙන් ගිණුම්ගත කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දක්වාම කටයුතු කර නොතිබුණි.	ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති අනුව කොන්ත්‍රාත් ආදායම ගිණුම්ගත කලහැක්කේ සහතිකලත් ඉංජිනේරුවරයාගේ වැඩ සහතිකය ලැබීමෙන් පසුවය. මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාල වැඩ සහතිකය නොලැබීම හේතුවෙන් 2020 වසරේදී ගිණුම් ගත කල නොහැකි විය. ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටුවේ නිර්දේශයන් ලැබී තිබුනද තවමත් සේවාදායකයා (3K Project) විසින් අවසන් වැඩ සහතිකය නිකුත් කර නොමැත. කෙසේ වෙතත් 2021 වසරේ මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාල කොන්ත්‍රාත් අදායම ගිණුම්ගත කර ඇත.	කොන්ත්‍රාත්තුව නියමිත දිනට නිමකර අදාල ඉංජිනේරු වැඩ සහතිකය ලබා ගැනීමට හා අදාල ආදායම අදාල වර්ෂයට ගිණුම් ගත කර එම ආදායම ලබාගැනීමට ද කටයුතු කල යුතුය.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ජනවාරි මස නිම කළ සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් 03 කට අදාළව ඉංජිනේරුවරයාගේ කළ වැඩ සහතික ලබා ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම මත රු. මිලියන 33.09 ක කොන්ත්‍රාත් ආදායමක් ගිණුම්ගත නොකිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ කොන්ත්‍රාත් ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන්ම ඌන ගණනය වී තිබුණි.

ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටුවේ නිර්දේශයන් අනුව ඉදිරිපත් කරන ලද අවසන් බිල්පත් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අනුමත කිරීම සඳහා දීර්ඝ කාලයක් ගන්නා ලදී. කෙසේ වෙතත් 2021 වසරේදී නිකුත් කරන ලද අවසන් වැඩ සහතික පත් අනුව ඉතිරි ව්‍යාපෘති ආදායම 2021 වසරේදී ගිණුම් ගත කරන ලදී.

නිවැරදිව ගණනය කළ කොන්ත්‍රාත් ආදායම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.

1.5.4 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට නිම කළ හා එකතුව රු. මිලියන 64.68 ක් කොන්ත්‍රාත් ආදායම ලෙස 2020 වර්ෂයේදී ගිණුම්ගත කර තිබූ කොන්ත්‍රාත් 2 ක් සම්බන්ධයෙන් ඉංජිනේරුවරයෙකුගේ කළ වැඩ සහතික කිරීමක් 2020 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වාම ලැබී නොතිබුණි.</p>	<p>විගණන නිරීක්ෂණය හා එකඟ වෙමි. කෙසේ වෙතත් සඳහන් කර ඇති ව්‍යාපෘති දෙක සඳහා සමාලෝචිත වසරේදී කොන්ත්‍රාත් ආදායම ගණනය කිරීමේදී සේවාදායකයා/ උපදේශන ආයතනය විසින් ලබා දුන් වැඩ සහතිකය අනුව සිදු කල නමුත් එහි සහතික කල නිලධාරියාගේ අත්සන නොවීය. එමෙන්ම නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය යටතේ බිල් පත් අංක 3 ට අදාල ගෙවීම් සිදුකලද අත්සන් සහිත වැඩ සහතිකය ලබා නොදුන් අතර සමාලෝචිත වසරට අදාල වැඩ ප්‍රමාණයද සමග පසුව ඉදිරිපත් කරන ලද බිල් පතෙන් සහතික කරන ලදී.</p>	<p>ගිණුම් තැබීම අදාල ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිය අනුව නියමිත වැඩ සහතික ලබා ගැනීමෙන් පසුව සිදු කළ යුතුය</p>
<p>(ආ) කොන්ත්‍රාත් 03කට අදාළව ඉකුත් වර්ෂයේ කොන්ත්‍රාත් වියදමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු ව තිබූ රු. මිලියන 6.21 ක වියදම සමාලෝචිත වර්ෂයේ කොන්ත්‍රාත් වියදමක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ කොන්ත්‍රාත් ලාභය එම වටිනාකමින්ම ඌන ගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>ඇතැම් අවස්ථාවන්හිදී, කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් පමා වී බිල්පත් ඉදිරිපත් කිරීම, ඉදිරිපත් කරන ලද බිල්පත් පරීක්ෂා කර බලා ඒවායේ නිවැරදිතාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අතිරේක තොරතුරු සොයාගැනීමට සිදුවීම, ආදී හේතූන් නිසා කොන්ත්‍රාත් වියදම් නියමිත වර්ෂයටම ගිණුම් ගත වීම මඟ හැරී යන අවස්ථා තිබේ.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්වලට අදාල වියදම් එම වර්ෂය තුළම ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 38 හි 28 හා 29 වන වගන්ති අනුව බලපත්‍ර අලුත් කිරීමේ වියදම් ප්‍රාග්ධනික කළ නොහැකි වුව ද 2020 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.මිලියන 1.2 ක බලපත්‍ර අලුත් කිරීමේ වියදම් කෙරීගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ වශයෙන් ඇතුළත් කිරීම හේතුවෙන් කෙරීගෙන යන වැඩ හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අධි ගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වෙමි. 2021 වර්ෂයේ මෙම ගිණුම්කරණ දෝෂය නිවැරදි කර ඇත.</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

(ඇ) වත්තල මාබෝල නගර සභාව විසින් කෙරවලපිටිය කසල කළමනාකරණ අංගනය වෙත බැහැර කරන ලද කසල වෙනුවෙන් මුදල් අය නොකිරීමට හා එදින දක්වා එම ආයතනයෙන් අයවීමට ඇති හිඟ මුදල් අය නොකිරීමටත් සංස්ථාව 2018 වර්ෂයේදී තීරණය කර තිබුණද එම ආයතනයෙන් ලැබිය යුතු ලෙස හා ඒ වෙනුවෙන් වූ අඩමාන ණය වෙන් කිරීම් ලෙස ගිණුම්වල දක්වා තිබූ රු.මිලියන 13.04 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ගිණුම්වලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

කෙරවලපිටිය කසල කළමනාකරණ අංගනය පිහිටි බිම ප්‍රාදේශීය බල ප්‍රදේශය තුළ පහිටි බැවින්, වත්තල මාබෝල නගර සභාවෙන් අයවිය යුතු රුපියල් මිලියන 13.04 ක මුදල අය කර නොගැනීමට සංස්ථාවේ හිටපු කළමනාකාරීත්වය තීරණය කර තිබිණි. ඒ නිසා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව පොත් වලින් කපා හැරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

සංස්ථාවට අය නොවන ලැබිය යුතු ශේෂ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ඉවත්කළ යුතුය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ උපදේශන සේවා 02 ක් සඳහා සංස්ථාව දරන ලද රු. 155,458 ක වියදමට අදාළ උපදේශන සේවා ආදායම ගණනය කර ගිණුම් ගත කර නොතිබුණු අතර උපදේශන සේවා 09 ක රු.මිලියන 27 ක ආදායමට අදාළ රු. මිලියන 19.90 ක උපදේශන සේවා වියදම් එක් එක් උපදේශන ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙන් වශයෙන් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

ව්‍යාපෘති උපදේශන සේවා ලබා දෙනු ලබන්නේ සංස්ථාවේ පර්යේෂණ හා නිර්මාණ අංශය විසිනි. පර්යේෂණ හා නිර්මාණ අංශයේ වියදම් පොදු කාර්යය පිරිවැය තුළ අන්තර්ගත බැවින්, එක් එක් ව්‍යාපෘතියට අදාළ උපදේශන සේවා වියදම් වෙන් වෙන්ම හඳුනා ගැනීමේ හැකියාවක් නොවුණි.

ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ වියදම් වෙන්වෙන්ව හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා වැලි විකුණුම් ආදායම මත ගෙවිය යුතු රු.මිලියන 13.2 ක පුරස්කාර වියදම ගිණුම්ගත නොකිරීම නිසා පුරස්කාර වියදම එම ප්‍රමාණයෙන්ම උතුර ගණනය වී තිබූ අතර එය වැලි විකුණුම් ආදායමට ගලපා නොතිබීම නිසා වැලි විකුණුම් ආදායම රු. මිලියන 13.2 කින් අධිගණනය වී තිබීම හේතුවෙන් වසරේ ලාභයද එම ප්‍රමාණයෙන්ම අධිගණනය වී තිබුණි.

ගිණුම්කරණ අතපසු වීමක් සිදු වී ඇත. මෙම අතපසුවීමට අදාළ නිවැරදි කිරීම් 2021 වසරේදී සිදු කර ඇත.

වර්ෂයට අදාළ වියදම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(උ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත සංස්ථාව විසින් Waste to Wealth (Pvt) Ltd නමින් නව පරිපාලිත සමාගමක් ආරම්භ කිරීමට 2019 නොවැම්බර් 04 දින ලබා දී තිබූ රු.මිලියන 5ක මූලික ආයෝජන මුදලින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජූනි 01 දින සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු අත්හිටුවන විට අයවිය යුතුව තිබූ රු.මිලි 2.46 ක මුදල අයකර ගැනීමට හැකියාවක් නොමැති තත්ත්වයක් තුළ, එම වටිනාකම සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ජංගම වත්කම් යටතේ තැන්පතු හා කලින් ගෙවීම් වශයෙන් දක්වා තිබීමෙන් සංස්ථාවේ ජංගම වත්කම් එම වටිනාකමින් අධිගණනය වී තිබුණි.

මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ රුපියල් මිලියන 5 ක මුදලක් සංස්ථාව විසින් ලබා දුන් අතර, පසුකාලීනව සිදුවූ ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ වල වෙනස් වීම මත, මෙම සමාගම ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවයක් නොවූ බැවින්, එම අවස්ථාව වන විට සමාගම සතුව පැවති මුදල සංස්ථාව වෙත අයකර ගන්නා ලදී. ඉතිරි මුදල සමාගම විසින් වියදම් කර තිබූ බැවින් රුපියල් මිලියන 2.46 ක් පමණ මුදල අවශ්‍ය අනුමැතියන් ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව වියදමක් ලෙස ගිණුම් පොත්වලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

සංස්ථාවට අය නොවන ලැබිය යුතු ශේෂ නිසි අනුමැතීන් මත ගිණුම් වලින් ඉවත්කළ යුතුය.

(ඌ) රු. මිලියන 16.24 ක් වැයකර කොම්පොස්ට් නිෂ්පාදනයට ඉදිකරන ලද (leachate Collection pit for Windrow pad of Waste Park Kerawalapitiya) යන ඉදිකිරීම 2020 ජනවාරි මස වන විට කොම්පොස්ට් නිෂ්පාදන කාර්යය සඳහා භාවිතයට ගෙන තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එය කෙරීගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ යටතේ තවදුරටත් දක්වා තිබුණි.

ඔබගේ නිරීක්ෂණය හා එකඟ වෙමි. අදාළ ප්‍රාග්ධන කිරීම 2021 වසරේදී සිදු කරනු ලැබේ.

ඉදිකිරීම් කටයුතු නිවැරදිව වර්ගීකරණය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(එ) 2017 වර්ෂයේදී දියන උයන දුම්රිය ආපන ශාලාව සංවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් සංස්ථාවට වෝටර්ස් ඒජ් ආයතනයෙන් වර්ෂ 3 ක කාලයක සිට අයවිය යුතුව පැවති රු. මිලියන 88.42 ක් සහ ඊට අදාළ රු. මිලියන 33.64 ක් පොළිය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණු අතර 2022 වසරේ ජනවාරි මස වන විටත් සංස්ථාව හා වෝටර්ස් ඒජ් සමාගම අතර මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ගිවිසුමක් ඇතිකර ගෙන නොතිබුණි. නමුත් සංස්ථාව විසින් 2018 වසරේ සිට ගිණුම්ගත කර තිබූ අයවිය යුතු මුදල මත ගණනය කර තිබූ නොඉපයු පොළී ආදායම් හේතුවෙන් සංස්ථාවෙහි සමුච්චිත ලාභය රු. මිලියන 22.39 කින් අධිගණනය වී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුමක් ඇතිකර ගැනීමට අවස්ථා ගණනාවකදී ලිඛිතව යෝජනා කර ඇතත් එම සමාගමෙන් නිශ්චිත එකඟතාවයක් නොමැති බැවින් මේ දක්වා ගිවිසුමක් ඇතිකර ගත නොහැකි වී ඇත. වෝටර්ස් ඒජ් ආයතනය සමග වාරික ගෙවීම් ගිවිසුමකට එළඹීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව, ඉදිරියේදී මෙම හිඟහිටි වටිනාකම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. වෝටර්ස් ඒජ් සමාගමෙන් ලැබිය යුතු මුදල් ලැබිය යන විශ්වාසයෙන් උපවිත පදනම අනුව 2017, 2018 සහ 2019 වර්ෂයේ අදාළ පොළී ආදායම ගිණුම් ගත කර ඇත. එහෙත් වාරික ගෙවීමේ ගිවිසුමට එළඹීමෙන් පසු ගිණුම්ගත කර ඇති පොළී ආදායම් වෙනස්වීම් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකරනු ලබන බව අදාළ නිලධාරීන් විසින් දැනුම් දී තිබේ.

සංවර්ධන කාර්යයන් ඉටු කිරීමේදී නිසි ගිවිසුම්වලට එළඹීමට කටයුතු කළ යුතු අතර නිශ්චිතව ලබා ගත හැකි ආදායම් පමණක් ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ඒ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති රු. මිලියන 4,032.85 ක ලද අත්තිකාරම් ශේෂය තුළ ඇතුළත් කෙරීගෙන යන, තාවකාලිකව නවතා ඇති හෝ අතරමඟ නවතා දැමූ සේවාදායක ව්‍යාපෘති 17 ක සහ එක් උපදේශන සේවා සැපයීමකට අදාළව සංස්ථාවට ලැබුණු වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් රු.මිලියන 370.09 ක ශේෂයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට රු.මිලියන 111.5 ක් වසර 2 - 3ත් අතර කාලයක සිට ද, රු.මිලියන 5.8 ක් වසර 3 - 4 ත් අතර කාලයක සිට ද, රු.මිලියන 52.10 ක් වසර 5 කට වැඩි කාලයක සිට ද පැවති අතර, අදාළ කාර්ය නිම කිරීමෙන් පසු බිල්පත් වලට මුදල් ලැබීමේදී හා අත්තිකාරම් අයකර ගැනීමේදී ඒ ඒ වර්ෂයේ ආදායමට ගිණුම්ගත නොකර දිගින් දිගටම ලද අත්තිකාරම් ලෙස දක්වා තිබුණි.

සමාලෝචිත වසර අවසාන වන විට පැවති සේවාදායක ව්‍යාපෘති සඳහා වූ සවලිකරණ අත්තිකාරම් මුදල වූ මිලියන 370.09 තව දුරටත් නිරවුල් නොවූ හෝ තවමත් කෙරීගෙන යන ව්‍යාපෘති සඳහා වූ ශේෂයන් බවට තහවුරු කරමි. බිල්පත් ඉදිරිපත් කලද තවමත් වැඩ සහතික නොකළ ව්‍යාපෘති කිහිපයක් හා තාවකාලිකව නවතා ඇති ව්‍යාපෘති කිහිපයක්ද මෙහි ඇතුළත්ය. අදාළ කාර්ය නිම කිරීමෙන් පසු බිල්පත් වලට මුදල් ලැබීමේදී හා අත්තිකාරම් අයකර ගැනීමේදී ඒ ඒ වර්ෂයේ ආදායමට ගිණුම්ගත නොකර දිගින් දිගටම ලද අත්තිකාරම් ලෙස පවත්වාගෙන එන කිසිදු ශේෂයක් මෙහි අන්තර්ගත නොවේ. කෙසේ වෙතත් 2021 වසර අවසානය වනවිට මෙම ශේෂයන් පියවා අවසන් කර ඇත. වසර 5ට

ඉටු කළ යුතු කොන්ත්‍රාත් කඩිනමින් නිම කර දිගු කාලීනව පවත්නා අත්තිකාරම් කඩිනමින් නිරවුල් කළ යුතුය

වැඩි ශේෂයක් ලෙස පැවත එන රු. මිලියන 52.10 මුදල තවදුරටත් නිරවුල් නොවී පවතින්නේ අතරමග නවතා දැමූ බෙලිඅත්ත නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියට අදාළ අත්තිකාරම් මුදලයි. මේ සම්බන්ධයෙන් තවමත් දෙපාර්ශවය අතර එකඟතාවයකට පැමිණ නොමැති නිසා තවදුරටත් නොපියව පවතී.

1.5.5 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.මිලියන	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම රු. මිලියන	වෙනස රු.මිලියන	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වෙළඳ ණය හිමියෝ හා අනෙකුත් ගෙවිය යුතු වියදම්	1,290.9	1,354.9	64.0	විස්තරාත්මක ගිණුම් වාර්තාව හා වාර්ෂික වාර්තාව අතර ණය හිමි ශේෂයෙහි වෙනස රුපියල් මිලියන 65 කි. මෙම වෙනසට හේතුව වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේදී ප්‍රමාද දෝෂයකින් වෙළඳ ණය හිමියන්ට ගෙවන ලද රුපියල් මිලියන 65 අත්තිකාරම් මුදල වෙළඳ ණය හිමි ශේෂය සමඟ ගලපා ශුද්ධ වටිනාකම පෙන්වා තිබීම වේ.	ගිණුම් ශේෂ අනුරූපී වාර්තා සමඟ සමාන විය යුතුය.
(ආ) විවිධ තැන්පතු හා ආරක්ෂිත තැන්පතු ශේෂය තුළ ඇතුළත් කාර්යසාධන බැඳුම්කර වටිනාකම	23.48	27.40	3.92	ගෙවිය යුතු පුරස්කාර වියදම් ගිණුමට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සිදුව ඇති වැරදි හා අතපසුවීම මෙම වසර තුළදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.	ගිණුම් ශේෂ අනුරූපී වාර්තා සමඟ සමාන විය යුතුය.
(ඇ) බේරේ වැව පිරිසිදු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට අදාළ කළ වැඩ වටිනාකම	46.88	47.96	1.08	පිළිතුරු ලබා දී නැත.	ගිණුම් ශේෂ අනුරූපී වාර්තා සමඟ සමාන විය යුතුය.

1.5.6 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය			
(අ) විගණනය වෙත අවශ්‍ය තොරතුරු නොවීම හේතුවෙන් පහත සඳහන් විෂයයන් ප්‍රමාණවත් ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට නොහැකි විය.	අදහස් දක්වා නැත.	විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියළු තොරතුරු ලබාදීමට පියවර ගත යුතුය.			
<table border="0"> <tr> <td data-bbox="225 474 359 508">විෂයය</td> <td data-bbox="405 474 531 548">මුදල රු. මිලියන</td> <td data-bbox="592 474 906 508">නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි</td> </tr> </table>	විෂයය	මුදල රු. මිලියන	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි		
විෂයය	මුදල රු. මිලියන	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි			
(i) ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු	4.27	තැන්පතු දිනය සහ අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරුගේ (ව්‍යාපෘති) විස්තර හා කාර්යය ඇතුළත් උප ලේඛනයක්			
(ii) සවලියකරණ අත්තිකාරම්	1.12	නුවරඑළිය බඹර කැලේ නිවාස ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ලබාදුන් අත්තිකාරම් මුදල ගෙවූ දිනය සහ ගෙවීම් ලාභියාගේ නම			
(iii) ERP පද්ධති	4.60	S/197/17 දරන ප්‍රසම්පාදනයට අදාළ තෝරාගත් ලංසුකරුගේ ලංසු ලියවිලි හා ඒ සඳහා මිලදී ගත් පරිගණක හා ඩොංගල් ඇතුළු උපකරණ පිළිබඳ විස්තරාත්මක ලේඛණයක්			
(iv) කුලී පදනම මත ලබාගත් වාහන සඳහා ගෙවීම්	9.32	කුලී පදනම මත ලබාගත් වාහන පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් උපලේඛනයක්			
(ආ) වවුචර්පත් නියමිත ආකෘති පත්‍රවල නිවැරදි ලෙසත් සම්පූර්ණ ලෙසත් පුරවා පිළියෙල කර සියලුම ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද ගෙවීම් සිදුකළ රු. 15,794,198 ක් වටිනා වවුචර්පත් 04 ක් කිසිදු අනුමැතියකින් තොරව සහ ගෙවීම් තහවුරු කරන ලිපි ඇමුණුම් ලේඛන නොමැතිව ගෙවීම් කර තිබුණි.		අදහස් දක්වා නැත.	විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියළු තොරතුරු ලබාදීමට පියවර ගත යුතුය.		

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වර්ෂ 4-5 ත් අතර කාලයක සිට අයවීමට පැවති ණයගැති	සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් වර්ෂ 4-5 ත් අතර	සංස්ථාව ලැබිය යුතු මුදල් කඩිනමින් අයකර

ශේෂය රු. මිලියන 44.04 ක් වූ අතර වර්ෂ 05 ඉක්මවූ ණය ගැනි ශේෂය රු. මිලියන 163.21 ක් විය. එම ණය ගැනි ශේෂය තුළ ඇතුළත් “සුදු නෙළුම් පුර නිවාස” ව්‍යාපෘතියේ නිවාස ලාභීන්ගෙන් සංස්ථාවට අයවිය යුතු රු.මිලියන 28.55 ක මුදල වෙනුවෙන් කරන ලද බොල් ණය ප්‍රතිපාදන රු. මිලියන 28.43 ක් විය. එසේම සේවාදායක ව්‍යාපෘති වලින් සංස්ථාවට ලැබිය යුතු රු. මිලියන 607.35ක මුදලින් රු.මිලියන 40.92ක් වර්ෂ 4-5 න් අතර කාලයක සිටද රු.මිලියන 136.25ක් වර්ෂ 5 කට වැඩි කාලයක සිටද අයකරගෙන නොතිබුණි. එමෙන්ම සංස්ථාව විසින් විගණනය සඳහා කැඳවන ලද ණයගැනි ශේෂ සනාථයන්ගේ වටිනාකම රු. මිලියන 1,134.86 ක් වූ අතර ඉන් කිසිදු ණය ගැනි ශේෂයක් විගණනය වෙත සනාථ කර නොතිබුණි.

කාලයක සිට අයවීමට පැවති ණයගැනි ශේෂය රු. මිලියන 44.04 ක් වූ අතර ඉන් මිලියන 41ක් 2021 වසර අවසාන වනවිට අයකරගෙන ඇත. වර්ෂ 05 ඉක්මවූ ණය ගැනි ශේෂය රු. මිලියන 163.21 ක් වූ අතර ඉන් මිලියන 26 තවදුරටත් අයකර ගැනීමට ඇති රඳවාගැනීම් වන අතර ඉන් වැඩි කොටසක් අයකරගත නොහැකි තත්වයේ පසුවේ. ඒ සඳහා අවශ්‍ය අඩමාන ණය ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇත. තවත් මිලියන 136ක් පමණ සංස්ථාව විසින් කරන ලද ව්‍යාපෘති වලට අදාල වන අතර ඉන් මිලියන 34ක් 2021 වසර තුළදී පියවා ඇත. තවත් මිලියන 75.76 ක් පරමාණු බලශක්ති අධිකාරිය වෙනුවෙන් කරන ලද ව්‍යාපෘතියකට අදාල වන අතර ඉතිරිය අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිතය. මේ සඳහාද අවශ්‍ය අඩමාන ණය ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇත. රටේ පැවති වසංගත තත්වයද ගෙවීම් ප්‍රමාද වීමට හේතු විය. සංස්ථාවේ ඉඩම් අංශය හා නීති අංශය හිමි මුදල් අයකරගැනීම හා නීතිය ක්‍රියාමාර්ග පිලිබඳව කටයුතු කරයි.

ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) සංස්ථාව විසින් බදු දීමට යෝජිත ඉඩම් කැබලි 15 ක් සඳහා සිදුකල තක්සේරු කටයුතු වෙනුවෙන් දැරූ රු. මිලියන 3.71 ක තක්සේරු ගාස්තු බදු ගැණුම්කරුවන්ගෙන් වර්ෂ 1-5 න් අතර කාලයක සිට අයකර ගත යුතු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම කටයුතු නිමකර එම මුදල් අයකර ගැනීමට සංස්ථාව කටයුතු කර නොතිබුණි.

සංස්ථාව විසින් බදු දී ඇති ඉඩම් සඳහා ගැණුම්කරුවන්ගෙන් අයකරගත යුතු තක්සේරු ගාස්තු දැනටමත් අයකරගෙන ඇති අතර බොහෝ බදුදීම් දැනට අවසන් වී ඇත.

අදාල කාර්යයන් කාර්යක්ෂමව නිමකර සංස්ථාවට අයවිය යුතු මුදල් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) රු. මිලියන 1,439.96 ක් වූ ගෙවිය යුතු වෙළඳ හා අනෙකුත් ශේෂ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් කෙරේ .

(i) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු ගිණුමේ ශේෂය වූ රු.මිලියන 42.88 න් රු.මිලියන 8.45ක ශේෂයක් වසර 2 - 3න් අතර කාලයක සිට ද, රු.මිලියන 3.75ක් වසර 3 - 4න් අතර කාලයක සිට ද, රු.මිලියන

නිරීක්ෂණය හා එකඟ වෙමි. කාලය ඉකුත්ව ඇති ඇප තැන්පතු මුදල් මු.රෙ. 570 සහ 571 ප්‍රාකාරව ආදායම් වශයෙන් සැලකීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ලැබේ.

සංස්ථාව ගෙවිය යුතු මුදල් කඩිනමින් ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2.79ක් වසර 4 - 5ත් අතර කාලයක සිට ද, රු.මිලියන 8.1ක් වසර 5කට වැඩි කාලයක සිට ද පැවති අතර මේ සම්බන්ධව මු.රෙ 570 සහ 571 ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට සංස්ථාව පියවර ගෙන නොතිබුණි.

(ii) සංස්ථාවට අයිති ඉඩම් බදු දීම හෝ විකිණීම සඳහා තක්සේරු කරවා ගැනීම වෙනුවෙන් ගැණුම් කරුවන්ගෙන් අයකර ගත් එහෙත් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නොගෙවූ තක්සේරු ගාස්තුව රු.මිලියන 8.19ක් වූ අතර එයින් රු.මිලියන. 0.279 ක් වසර 2-3 ත් අතර කාලයක සිටද රු. මිලියන 6.582 ක් වසර 4-5ත් අතර කාලයක සිටද රු.මිලියන 0.441 ක් ද වසර 5 කට වඩා කාලයක සිටද ගෙවිය යුතුව පැවතුණි.

අදහස් දක්වා නැත.

සංස්ථාව විසින් ගෙවිය යුතු මුදල් කඩිනමින් ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(iii) ඔප්පු ලියාපදිංචි කිරීමට ගණුදෙනුකරුවන්ගෙන් මුද්දර ගාස්තු අයකරගෙන ඇති නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම අදාළ බදු ගිවිසුම් අත්සන් නොකිරීම හේතුවෙන් 2006 වර්ෂයේ සිට පැවති රු. මිලියන 10.4 ක් වූ මුද්දර බදු අදාළ පාර්ශව වෙත ගෙවීමට කටයුතු නොකොට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා අනිකුත් ගෙවිය යුතු වියදම් යටතේ ගිණුම් ගත කර තිබුණි.

ඔප්පු ලියාපදිංචි කිරීමේ මුද්දර ගාස්තු ලෙස සංස්ථාවට ලැබී තවමත් ගෙවා නොමැති ශේෂය ලෙස රු. මිලියන 10.4 ක මුදලක් ලෙස සමාලෝචිත වසර අවසානයේදී පැවති ශේෂයන් බොහොමයක් තවමත් ගිවිසුම් අත්සන් නොකළ ඒවා වේ. මෙම මුදල් ගෙවා සැලකිය යුතු කාලයක් ගත වුවද ගිවිසුම් අත්සන් නොකිරීම හා ගිවිසුම් කාලයද ඉකුත් වී ඇති නිසා තවදුරටත් ශේෂයන් පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍යතාවක් නොමැති හෙයින් ඉදිරි වසරේදී ඒ සඳහා අවශ්‍ය ගැලපීම් කිරීමට එකඟ වෙමු.

සංස්ථාව විසින් නීති රීති වලට අනුව ගෙවිය යුතු බදු මුදල් ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(iv) රු. මිලියන 924.85 ක් වූ කොන්ත්‍රාත් ණය හිමි ශේෂය තුළ ඇතුළත් රු.මිලියන 381.6 ක වටිනාකමින් වර්ෂ 2-5ත් අතර කාලයක සිට නිරවුල් කර නොමැති ණය හිමි ශේෂය රු.මිලියන 57.25 ක් වූ අතර වර්ෂ 5 ට වඩා වැඩි ශේෂය රු. මිලියන 2.27 ක් විය.

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට පැවති වසර 2-5ත් අතර සිට නිරවුල් නොවූ කොන්ත්‍රාත් ණය හිමි ශේෂයන්ගේ වටිනාකම රු. මි. 59.3 ක් වූ අතර ඉන් රු. මි. 15.4 ප්‍රමාණයක් 2021.03.31 වන විට පියවා තිබූ අතර 2022.03.31 වන විට පියවා ඇති ප්‍රමාණය රු. මි. 80,3 වේ. විශේෂයෙන්ම මෙහි අන්තර්ගත වනුයේ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ රඳවා ගත් මුදල් වේ. තවද මැදමුලන සිහිවටන ස්මාරකය ව්‍යාපෘතියට අදාළ ගෙවීම් නීතිමය තත්වයක් මත නිදහස් නොකළ හේතුවෙන් එයද මෙහි අන්තර්ගතව ඇත. මෙම මුදල් නිදහස් කල හැකි බව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ 2022.03.22 දිනැති ලිපිය මගින් දැනුම් දී ඇති බැවින් රුපියල් මිලියන 9.25 පමණ මුදල නිදහස් කිරීමට ඉදිරියේදී පියවර ගනු ලැබේ.

සංස්ථාව විසින් ගෙවිය යුතු මුදල් කඩිනමින් ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සමාගමේ පැවති රු.මිලියන 45.22 ක වෙළඳ ණය හිමියන් ශේෂ වටිනාකම සඳහා ලිපි 13ක් මගින් ශේෂ සනාථ කැඳවා තිබුණද එයින් රු. මිලියන 10.10 ක ණය හිමි බැර ශේෂ 3 ක් සහ රු.මිලියන 15.2 ක ණය හිමි හර ශේෂයකට අදාළව විගණනයට ශේෂ සනාථ ලිපි 4ක් පමණක් ලැබී තිබුණි. එයින් ශේෂ 2 ක් සංස්ථාවේ ශේෂ සමග එකඟ වී තිබුණු අතර රු.මිලියන 15.2 ක ණය හිමියන් යටතේවූ හර ශේෂය ණය හිමියා විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. එසේම එක් ශේෂයක් රු. මිලියන 0.43 කින් සංස්ථාවේ දත්ත සමග එකඟ වී නොතිබුණි.

රු. මිලියන 6.46 ණය හිමි ශේෂය Ceylon Steel Corporation ආයතනය විසින් රු. මිලියන 6.46 අදාළ වෙක්පත ලබා ගෙන ඇත. ඒ අනුව රු. මිලියන 0.43 කින් සංස්ථාවේ ගිණුම් ශේෂ සමග එකඟ වී නොතිබීම පිළිගත නොහැකි වේ.
රු. මිලියන 15.2 කින් යුත් ණය හිමි ශේෂය Analytical Instruments Pvt Ltd ආයතනයට බේරේ වැවේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා Booster Pump එකක් මිලදී ගැනීමට ලබා දුන් 20% අත්තිකාරම් මුදලක් වන අතර එය 2019.09.30 වන දින 316719 දරන වෙක්පතින් සංස්ථාව විසින් ලබා දී ඇත. එබැවින් Analytical Instrument (Pvt) Ltd ආයතනය විසින් මෙය ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත්තේ ප්‍රමාද දෝෂයකින් විය හැක

සංස්ථාවේ ගිණුම් සමග එකඟ නොවන හේතු පිළිබඳව පරීක්ෂාකර නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සංස්ථාවේ පරිපාලිත සමාගමක් වන ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමෙන් සංස්ථාවට ලැබිය යුතු ලෙස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල රු.මිලියන 564.90 ක් දක්වා තිබුණද සමාගමේ පොත් අනුව එය රු. මිලියන 562.78 කි. ඒ අනුව රු.මිලියන 2.12ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. එමෙන්ම එම සමාගම වෙත ගෙවිය යුතු ලෙස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු. මිලියන 57.72 ක් දක්වා තිබුණද එම සමාගමේ ගිණුම්වල සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතු ලෙස රු.මිලියන 68.29 ක් දක්වා තිබූ අතර එහි රු.මිලියන 10.57ක වෙනසක් විය.</p>	<p>අදහස් දක්වා නැත.</p>	<p>පරිපාලිත සමාගම් සමඟ පවතින ගනුදෙනු නිවැරදිව පවත්වාගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) (i) මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගෙන් ලැබිය යුතු කෙටි කාලීන ලැබීම් වන රු. මිලියන 383.10 තුළ ඇතුළත් ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමේ වැටුප් ගෙවීම් සඳහා සංස්ථාව විසින් අත්තිකාරම් ලෙස 2019 ඔක්තෝබර් 30 දින වන විට ලබාදී තිබූ රු. මිලියන 40 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිරවුල් කර ගැනීමට සංස්ථාව කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම මුදල ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගම වෙත ඉදිරියේදී ගෙවිය යුතු මුදලින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.</p>	<p>පරිපාලිත සමාගම් සමඟ පවතින ගනුදෙනු නිවැරදිව හා කාලීනව පවත්වාගත යුතුය.</p>

(i) සංස්ථාව විසින් සිදු කරනු ලබන ඉදිකිරීම් යටතේ ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමට 2008,2011,2017 සහ 2019 වර්ෂයන් වල ලබාදී තිබූ උප කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමට අනුව සංස්ථාව සිදු කළ යුතු කාර්යයන් වෙනුවෙන් කොන්ත්‍රාත් 5 කට අදාළව වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් ලෙස ලබාදුන් රු. මිලියන 4.89 කින් රු.මිලියන 2.37 ක් ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමට ලබාදී වර්ෂ 3 කට වඩා වැඩි කාලයක් ගතවී තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී හෝ එම මුදල් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

මෙහිදී වෙරස් ගඟ ව්‍යාපෘතිය මඟින් ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගම කොන්ත්‍රාත්තුවේ අත්තිකාරමේ වටිනාකම රු.මි. 2.75 ක් වන අතර එම සූරිය මල් මාවත සූරිය තාප ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක නොවීම නිසා රු.මි. 2.75ක අත්තිකාරම් මුදල ඉල්ලා ලිපි යවා ඇති නමුත් තවමත් එම මුදල අය කර ගැනීමට නොහැකි විය. ඉදිරියේදී එම මුදල අය කර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

පරිපාලිත සමාගම් සමඟ පවතින ගනුදෙනු නිවැරදිව පවත්වාගත යුතුය.

(iii) සංස්ථාව විසින් ඉඩම් ගොඩකිරීමේ සහ සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමට කුලී පදනම මත ලබාදුන් ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වෙනුවෙන් 2003 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා අයවිය යුතු රු.මිලියන 8.06 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් අයකර ගැනීමට සංස්ථාව අපොහොසත්ව තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගම වෙත කුලී පදනම මත ලබාදී ඇති ගොඩනැගිලි වෙනුවෙන් 2003 සිට 2012 වර්ෂය දක්වා අයවිය යුතු හිඟ බදු මුදල් ගෙවීමට කටයුතු කරන ලෙස එම ආයතනය වෙත දන්වා ඇති අතර එම සමාගමේ අයහපත් මූල්‍ය තත්වයන් හේතුවෙන් මේ දක්වා එම හිඟ මුදල් ගෙවීමට කටයුතු කර නොමැත. 2012 වර්ෂයේ සිට 2021 දෙසැම්බර් මස දක්වා අදාළ මාසික බදු මුදල් එම සමාගම විසින් පියවා ඇත.

පවතින ගනුදෙනු නිවැරදිව හා කාලීනව පවත්වාගත යුතුය.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව ලැබිය යුතු සවලියකරණ අත්තිකාරම් ශේෂය රු. මිලියන 4.87 ක් වුවද ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව ගෙවිය යුතු සවලියකරණ අත්තිකාරම් ශේෂය රු. මිලියන 4.4 ක් වූයෙන් ඒ අතර රු. මිලියන 0.47 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

අදහස් දක්වා නැත.

පරිපාලිත සමාගම් සමඟ පවතින අන්තර් ගනුදෙනු නිසි පරිදි පවත්වාගෙන යා යුතුය.

(ඈ) මුහුදු වැලි පැකට් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් පරිපාලිත සමාගම වූ ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සමාගම වෙත 2019 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා ලබාදුන් ණය මුදලින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සංස්ථාවට අයවිය යුතු මුළු මුදල රු.මිලියන 479.21 ක් වූ අතර ඉන් කිසිදු මුදලක් මේ දක්වා සංස්ථාව වෙත ගෙවා නොමැත. එමෙන්ම වෙළඳපළ ඉල්ලුමක් ජනිත නොවීම මත අත්හිටුවා තිබුණු මෙම

සංස්ථාව සතු මුතුරාජවෙල පිහිටි ඉඩම තුල (සැලසුම් අංක. 370/SLLRDC) රෙඩෙකෝ ආයතනය විසින් මුහුදු වැලි ඇසුරුම් කිරීම සඳහා ඉදිකරන ලද 200m x 30m ප්‍රමාණයේ ගොඩනැගිල්ල, ලිට්‍රෝ ගැස් ලංකා සමාගම සමඟ ඇතිකර ගත් අවබෝධතා ගිවිසුම අනුව 2021.06.14 දින එම සමාගම වෙත ලිඛිතව භාර දීමට කටයුතු කර තිබේ.

සමාගම අදාළ බැඳියාවෙන් නිදහස් කිරීමට කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

ඒ අනුව, සංස්ථාව හා සමාගම සමඟ ඇති අන්තර් ගිණුම් වල සිදුකරනු ලබන ගැලපීම්

ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් පරිපාලිත සමාගමෙන් අයවිය යුතු මුදල් එම සමාගම සතු භූමිය සහ ගොඩනැගිලි වෙනත් සමාගමක් වෙත අලෙවි කර එයින් ලැබෙන මුදලින් අයකර ගැනීමට 2019 ජුනි මස තීරණය කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් මෙම කටයුතු නිරවුල් කර නොතිබුණි.

මගින් රු. 326,390,000/-ක වටිනාකමින් සමාගම වගකීම් වලින් නිදහස් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ලබන බව දැනුම් දෙමි.

1.8 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය			
(i) මු.රෙ 371 (2) (ආ)	(i) රෙගුලාසිවලට පටහැනිව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අවස්ථා 29 කදී රු.100,000 ඉක්මවා එකතුව රු.10,344,835 ක තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබාදී තිබුණි. එසේම මූල්‍ය සීමාවන් ඉක්මවා ගෙවීම් කිරීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයේ පූර්ව අවසරය ලබාගන්නා බවට ඉකුත් වසරේ සංස්ථාවේ සභාපති විසින් පිළිතුරු ලබා දී තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එවැනි අවසරයක් ලබාගෙන නොතිබුණි.	ඔබගේ නිරීක්ෂණය හා එකඟ වෙමි. එහෙත් වර්ථමානයේ මෙම සංස්ථාව ඉටු කරන කාර්යයන් සඳහා මෙම රු. 100,000/-ක තත්කාර්යය අතුරු අග්‍රිම මුදල කිසිසේත්ම ප්‍රමාණවත් නොවූ බැවින්, එම වටිනාකම රු. 200,000/- දක්වා වැඩිකර ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. කෙසේවුවද, මෙම මූල්‍ය සීමාවේ අවශ්‍යතාවය මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත ඉදිරිපත් කර එහි අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	මුදල් රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

(ii) සමාලෝචිත වර්ෂය කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් මුදල් රෙගුලාසිවලට තුළ අවස්ථා 60 කදී පනවන ලද සංවරණ සීමා හේතුවෙන් අනුකූලව කටයුතු නිලධාරීන් වෙත අතුරු අග්‍රිම අත්තිකාරම් පියවීම 2020 අනුකූලව කටයුතු ලබාදී තිබූ වසර තුළදී ප්‍රමාදයට ලක් විය. එහිදී එම රු.6,370,980 ක ප්‍රමාදයට හේතුවේ අදාල වවුචර් පත් අතුරු අග්‍රිම පියවීමට සමග අමුණා ඇත. එමෙන්ම මෙම අතුරු දින 35 සිට දින 350 අග්‍රිම පියවීම අදාල කාල සීමාව තුළ සිදු ක් දක්වා වූ කාලයක් කිරීමටද කටයුතු කරන ලෙස අදාල ගතකර තිබුණි. නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත. වර්ෂය අවසානයේ ලබාදුන් අතුරු අග්‍රිම එමෙන්ම සංස්ථාව වර්ෂය අවසානයේ ලබාදුන් අතුරු අග්‍රිම මෙලෙස අතුරු අග්‍රිම ගිණුමේ ශේෂය විසින් අවස්ථා 35 මෙලෙස පෙන්වීම කරන අතර, එම ශේෂය කදී නිලධාරීන්ට ලබා දී තිබූ විශේෂ 2021 වසර තුළදී පියවා ඇත. අත්තිකාරම් වලින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට තවදුරටත් නිලධාරීන්ගෙන් අයවිය යුතු රු.773,726 ක මුදලක් අයකර ගැනීමටත්, වැඩි පුර වියදම් කර තිබූ නිලධාරීන්ට ගෙවිය යුතු රු.76,266 ක් මුදල් වර්ෂය තුළදීම ගෙවීම් කර ඒවා වියදම් ලෙස ගිණුම් ගත කර අත්තිකාරම් නිරවුල් කිරීමටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

(iii) අවස්ථා 11 කදී අතුරු අග්‍රිම ලෙස ලබා ගත් මුදල් මුදල් රෙගුලාසිවලට නිලධාරීන් 8 භාවිතයට නොගෙන නැවත භාරදීමට අනුකූලව කටයුතු දෙනෙකු වෙත ලබා හේතුවූ කරුණු සහ භාරදීමට ප්‍රමාද වීමට කළ යුතුය. දී තිබූ රු.10,000 හේතුවූ කරුණු අදාල නිලධාරීන්ගෙන් අනුකූලව කටයුතු සිට රු.700,000 ලිඛිතව ලබා ගෙන අදාල වවුචර් පත් දක්වා වූ පරාසයක සමග අමුණා ඇති බව දැනුම් දෙමි. එකතුව වූ රු. 2020.03.27 දින රු. 1,400,000 මුදලක් 1,666,480 ක ජ්‍යෙෂ්ඨ ගණකාධිකාරී ඊ.ඒ.ඒ. ජයරත්න මහතාට ලබාදී තිබුණේ එම අවස්ථාවේදී කොරෝනා වසංගත තත්වය හේතුවෙන් රට සහ සංස්ථාව වසා තිබූ බැවින් හදිසි වියදම් පියවීමේ අවශ්‍යතාවයන් ඇතිව තිබූ බැවිනි.

පසුව ආපසු තැන්පත් කර තිබුණි.

(iv) තත්කාර්ය අතුරු 2020 වසරේ සිට රට තුළ පවතින මුදල් රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.

අග්‍රිම ලබාදිය යුත්තේ කිසියම් විශේෂිත කාර්යයක් සඳහා වුවද, සංස්ථාවේ සාමාන්‍ය කටයුතු වන ඉදිකිරීම් සහ කොන්ත්‍රාත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරමින් සිදුකළ මිලදී ගැනීම් සඳහා ද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අවස්ථා 49 ක රු.7,000 ත් රු.200,000 ත් අතර පරාසයක එකතුව වූ රු.4,693,525 ක තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබාදී තිබුණි.

2020 වසරේ සිට රට තුළ පවතින කොවිඩ් 19 වසංගත තත්වය හේතුවෙන් රට වසා දැමීම, කාඩ් මණ්ඩල සීමා කිරීම් වලට යටත්ව බාධාවකින් තොරව ඉදිකිරීම් කටයුතු පවත්වාගෙන යාම, යනාදි කරුණු මත සමහර අවස්ථා වලදී තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබා ගැනීමට සිදුවිය. එම තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබා ගැනීමේදී අදාළ සියලුම අනුමැතීන්ට යටත්ව එම කටයුතු සිදුකර ඇති බව දැනුම් දෙමි.

(ආ) 1982 අංක 04 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (සංශෝධන) පනතේ 8 ඒ වගන්තිය

අදාළ පළාත් පාලන ආයතනය වෙතින් අනුමැතිය ලබාගැනීමකින් තොරව 2008 වර්ෂයේදී සංස්ථාව විසින් නව ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය ඉදිකර තිබුණි. මේ සඳහා අනුමැතිය ලබාගැනීම වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු රු.මිලියන 12.04 ක බැරකමක් 2008 වර්ෂයේ සිට ගිණුම්වල දක්වා ඇති නමුත් එය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

නව ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල සඳහා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර නගර සභාවේ අවසරය ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය 2008 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලදී. නගර සභාවේ උපදෙස් පරිදි ගිණි ආරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය යන ආයතනවල අවසර ලබාගැනීමටද නව මිනින්දෝරු සැලස්මක් සකස් කර අනුමැතිය සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙතද ඉල්ලුම් කර ඇත. ඉහත කාර්යය අවසන්වීමෙන් පසු ගොඩනැගිල්ලේ අනුමැතිය ලබාගැනීමට හැකි බව දන්වා සිටිමු.

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ විධි විධාන යටතේ ලබා ගත යුතු වන අනුමැතිය කඩිනමින් ලබා ගෙන ඒ වෙනුවෙන් වූ බැරකම නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

<p>(ඇ) 2017 අංක 24 දරණ දේශීය අදායම් පනතේ 83 වන වගන්තිය</p>	<p>2020 අප්‍රේල් 01 දින සිට උපයන විට ගෙවීම් (PAYE) සිය වැටුපෙන් අඩු කිරීමට කැමැත්ත ප්‍රකාශ නොකළ සේවකයින්ගේ ලේඛනයක් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද 2020/21 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා එම ලේඛනය දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>අදහස් දක්වා නැත.</p>	<p>පනතේ නියමයන්ට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
--	--	-------------------------	---

<p>(ඈ) 2018 පෙබරවාරි 15 දිනැති අංක 01/2018 දරන වෙළඳ හා ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති වකුලේඛයේ 9.6 වගන්තිය</p>	<p>රාජ්‍ය නිලධාරීන් හට තමන් දරන තනතුරු අනුව බදු සහන යටතේ වාහන ලබා ගැනීමට ලබාදී ඇති විශේෂ වරප්‍රසාදය යටතේ සහනදායී බලපත්‍ර යටතේ මෝටර් රථ ලබා ගත් සංස්ථාවේ නිලධාරීන් 12 දෙනෙකු හට එම මෝටර් රථ ලබා ගැනීමට ලබා ගත් බැංකු ණය මුදලෙහි සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ පොළියෙන්, 2/3 ක කොටසක් එනම් රු.772,284 ක් භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් තොරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත පමණක් ප්‍රතිපූර්ණය කර තිබුණි.</p>	<p>අංක 01/2018 සහ 2018.02.15 දිනැති වෙළඳ හා ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති වකුලේඛය ප්‍රකාරව තීරු බදු රහිතව මෝටර් රථ ආනයනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් සලසා ඇති ප්‍රතිපාදනයන්ට යටත්ව සංස්ථා කාර්යය මණ්ඩලයේ නිලධාරීන් විසින් තීරුබදු රහිත බලපත්‍ර යටතේ මෝටර් රථ ආනයනය කිරීම සඳහා ලංකා බැංකුවෙන් ලබාගනු ලබන ණය මුදලේ පොළියෙන් 2/3 ප්‍රමාණයක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත සංස්ථාව මගින් පියවීමට කටයුතු කර ඇත.</p>	<p>වකුලේඛනයේ දක්වා ඇති විධි විධාන අනුව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
---	--	---	---

1.9 තොරතුරු තාක්ෂණ පොදු පාලන ක්‍රම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2017 සැප්තැම්බර් මස ආරම්භ කර දින 120 කින් නිම කිරීමට අපේක්ෂිතවූ හා ඇස්තමේන්තු වටිනාකම රු. මිලියන 4.6 ක්වූ මූල්‍ය, සැපයුම් සහ ගබඩා කාර්යයන් සඳහා වූ ERP පද්ධතියක්</p>	<p>ඔබගේ නිරීක්ෂණය හා එකඟ වෙමි. පැවති පැරණි මෘදුකාංග පද්ධතියන් සමග නව ERP පරිගණක මෘදුකාංග පද්ධතිය 2019/01/01 දින සිට සමාන්තර</p>	<p>කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය කිරීමේදී නිසි ඇගයීමක් කර එම නීති රීති වලට අනුව ගිවිසුම්ගතවී</p>

නිර්මාණය කර , ක්‍රියාත්මක කිරීම හා නඩත්තු කිරීම සඳහා වූ කොන්ත්‍රාත්තුව 2017 සැප්තැම්බර් 18 දින ප්‍රදානය කර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වසර 03 ක් ගත වී තිබුණද කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ විධිමත් ගිවිසුමකට එළැඹීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට, මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව වෙනුවෙන් රු.මිලියන 12.97 ක් වැයකර තිබුණ ද එමගින් අපේක්ෂිත කාර්යයන් ඉටු කර ගැනීමට හැකිවන ආකාරයට පද්ධතිය නිර්මාණය කිරීමට අපොහොසත් වීම හේතුවෙන් 2020 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ කාර්යය සඳහා නැවතත් කලින් භාවිතා කළ Softlogic BPO ආයතනයේ මෘදුකාංගයම භාවිතා කිරීමට සිදුව තිබුණි.

ධාවනයට (Parallel Run) යොදවන ලදී. එහෙත් නව මෘදුකාංග පද්ධතියට දත්ත ඇතුළත්කිරීමේදී ඇතිවූ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් 2019 සහ 2020 වසරවල මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පැරණි පරිගණක මෘදුකාංගය භාවිතාකර පිළියෙල කර ඇති බව දැනුම් දෙමි.

වැයකල මුදලට අදාලව ආයතනයට එලදායි ලෙස භාවිතයට ගත යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ සංස්ථාවේ බදුපෙර ලාභය රු.මිලියන 2,500.79 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ලාභය රු.මිලියන 823.62 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ බදුපෙර ලාභයෙහි රු.මිලියන 1,677.17 ක වැඩි වීමක් පෙන්වුම් කෙරුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඉඩම් විකිණීමේ ආදායම හා නාගරික කෘෂිකාර්මික හා පාරිසරික සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ආදායම පිළිවෙලින් රු. මිලියන 2,233.78 කින් හා රු. මිලියන 173.96 කින් ඉහළ යාම, හා විකුණුම් පිරිවැය පෙර වසරට වඩා රු. මිලියන 1,082.93 කින් අඩුවීම මෙම බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයේ ප්‍රගතියට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතුළත් තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ හතරකට අදාලව ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල ඇගයීමේදී පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

වර්ෂය	2020	2019	2018	2017	2016
	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන	රු. මිලියන
පිරිවැටුම	4,987	3,789	4,730	4,125	2,181
රජයේ දායකය හා වෙනත්	<u>2,379</u>	<u>2,787</u>	<u>2,367</u>	<u>2,969</u>	<u>5,630</u>
	7,366	6,576	7,097	7,184	7,811
සෘජු වියදම්	<u>3,599</u>	<u>4,682</u>	<u>4,500</u>	<u>4,966</u>	<u>5,603</u>
දළ ලාභය	3,767	1,894	2,597	2,218	2,208
බදු පෙර ලාභය / (අලාභය)	2,501	824	1,620	1,386	1,477

- (අ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මූල්‍ය ආදායම සියයට 17 කින් අඩුවී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ සමස්ත ආදායමෙන් සියයට 68 ක් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් හා සියයට 32 ක් රජයේ ප්‍රදානයන්ගෙන් උත්පාදනය කර ගෙන තිබුණි.
- (ඇ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් හා බෙදාහැරීමේ වියදම් රු. මිලියන 77.12 සිට රු. මිලියන 142.89 දක්වා සියයට 85 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. මිලියන 138.69 ක අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

- (ඇ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාවේ ආදායම සියයට 12 කින් ඉහළ ගොස් තිබුණු අතර බදු පෙර ලාභය සියයට 203 කින් වැඩි වී තිබුණි.
- (ඉ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ ආදායම සහ කොන්ත්‍රාත් ව්‍යාපෘති ආදායම පිළිවෙලින් සියයට 68 කින් සහ සියයට 51 කින් පහළ ගොස් තිබුණි.

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

- (අ) ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සියයට 10 සිට සියයට 34 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණු අතර ඉඩම් විකිනීමේ ආදායම හා තෙත්බිම් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ආදායම් ඉහලයාම මෙම තත්ත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ජංගම වගකීම, මුළු වත්කම් වල හා හිමිකම් වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස පිළිවෙලින් සියයට 35 ක් හා සියයට 76 ක ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 අනාර්ථීක ගණුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
------------------------	-------------------------------------	-----------------

මැදමුලන ඩී ඒ රාජපක්ෂ අනුස්මරණ මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් තවදුරටත් අයවිය යුතු බවට අධිකරණය වෙත වාර්තා කළ හා සංස්ථාවේ ගිණුම්වල දැක්වුණු වටිනාකම අතර වෙනස වූ රු. මිලියන 47.37 ක මුදල එම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් නොදැරූ වියදමක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් එම අමතරව වැයකළ වියදම සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර පරීක්ෂා කර ඒ සඳහා වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකර ගැනීමකින් තොරව හා මු.රෙ.113 ප්‍රකාරව මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව පොත්වලින් කපා හැරීමට සංස්ථාව විසින් කටයුතු කර තිබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයේ පැවති නඩුවට අදාළව සංස්ථාව විසින් දරණ ලද මුළු වියදම, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කරන ලදී.

- මෙම ඉදිකිරීම සඳහා නිල ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකම රුපියල් මිලියන 33.94 කි.
- පරීක්ෂණ මණ්ඩලය විසින් නිසි පරීක්ෂා කිරීමකින් හා සම්මත මිනුම් ක්‍රමවලට අනුව (SLS 5 7 2) හා ස්වාධීන අධ්‍යයනකින් පසු ගණනය කර තිබූ නිවැරදි වටිනාකම් රු. මිලියන 33.84 කි.

ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කළ කර නිවැරදි ඇස්තමේන්තු සකස් කළ යුතුය. දෝෂ සහිත වියදම් ලියවිලි සකස් කළ නිලධාරීන්ට එරෙහිව නිසි පරීක්ෂණ පවත්වා අවශ්‍ය විනය හා නීතිමය ක්‍රියා මාර්ග ගත යුතුය. අධිකරණ තීන්දුව ලැබීමෙන් පසුව මහා භාණ්ඩාගාරයට ඉදිරිපත් කර අලාභ කපා හැරීම සඳහා නිසි අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.

- රජයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ දකුණු පළාත් කාර්යාලය වෙතින් ඉදිරිපත්කර ඇති මෙම ඉදිකිරීමේ වටිනාකම රු. මිලියන 33.76 කි.

ඩී. ඒ. රාජපක්ෂ පදනම 2017.07.13 දින වනවිට රු.මිලියන 33.94 ක් සංස්ථාවට ප්‍රතිපූරණය කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සංස්ථාව විසින් පසුව ඉදිරිපත්කර ඇති රු.මිලියන 81.31 ක වටිනාකමකින් යුත් වියදම් ලියවිල්ල වැරදි හා දෝෂ සහිත බැවින්, එම වියදම් ලියවිල්ල ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට පරීක්ෂණ මණ්ඩලය නිර්දේශ කර තිබූ බවද දැනුම් දෙමි.මෙම නිර්දේශ හා නිගමනයන් බස්නාහිර පළාත්බද ස්ථිර ත්‍රිපුද්ගල මහාධිකරණ නඩු කටයුත්ත සඳහා

නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගරු අධිකරණය වෙත ඉදිරිපත්කර තිබූ අතර, සියළු කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන මෙම නඩු කටයුත්තේදී වූදිනයිත් සියළුදෙනා නිදහස් කිරීමට තීරණය කළ බව බස්නාහිර පළාත්බද ස්ථිර ත්‍රිපුද්ගල මහාධිකරණ විනිසුරු මඩුල්ලේ 2021.07.02 දින නියෝගයේ සඳහන් වන බවද දැනුම් දෙමි.

විගණන විමසුමේ සඳහන් රු. මිලියන 56.31 ක වටිනාකමින් ඩී. ඒ. රාජපක්ෂ පදනම විසින් 2017 ජූලි 13 වන දින ගෙවන ලද රු. මිලියන 8.9 ක වටිනාකම අඩුකල පසු අයවිය යුතු බවට සඳහන් ව තිබූ රු. මිලියන 47.37 ක වටිනාකම ඉන්පසු වර්ෂවල මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.ගරු අධිකරණයේ නියෝගයද පදනම්කර ගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ මෙම වටිනාකම පොත්වලින් ලියා හැරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම වෙත ඉදිරිපත්කර එම වටිනාකම පොත්වලින් ලියා හැරීම සඳහා අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත.

3.2 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සංස්ථාව විසින් 2017 වර්ෂයේ සිට දියත උයන පරිශ්‍රයේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ බෝට්ටු සේවා වලින් අයකරන ගාස්තු ඒ වෙනුවෙන් දරන වියදම් පියවා ගැනීමටවත් ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවට සිදුවූ පාඩුව රු.මිලියන 0.50 ක් වූ අතර දරන ලද සමුච්චිත පාඩුව රු. මිලියන 3.82 ක් විය. ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සංස්ථාව දරන ලද මුළු පිරිවැය රු. මිලියන 6.59 ක් විය. කෙසේ වෙතත් ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව පාඩු ලබන බැවින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දින සිට මෙම ව්‍යාපෘති කටයුතු අත්හිටුවා තිබුණි.	අප සංස්ථාව මගින් ආරම්භ කිරීමට යෝජිතව තිබූ මගී ප්‍රවාහන ව්‍යාපෘතිය දියත් කිරීමට පෙර, නාවික හමුදා යාත්‍රා සහ සේවක මණ්ඩලය යොදා ගනිමින් නියමු ව්‍යාපෘතියක් දියත උයන ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා විය. පාඩු ලබමින් නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස හෝ මෙය පවත්වාගෙන යාම සුදුසු නොවන නිසා මෙම ව්‍යාපෘතිය 2020.12.31 දිනෙන් පසු ක්‍රියාත්මක නොවුණි.	ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම ගකානා අධ්‍යයනයක් සිදු කළ යුතුය
(ආ) සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලද කිරිමණ්ඩල මාවත කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියෙන්	කිරිමණ්ඩල මාවත ව්‍යාපෘතිය 2020 මැයි මස 15 වන දින සිට ආරම්භ වූ අතර කෙරවලපිටිය කසල කළමනාකරණ	යහපත් මූල්‍ය කළමනාකරන පරිචයක් අනුගමනය කළ යුතුය

වර්ෂය තුළ සංස්ථාවට සිදු වූ පාඩුව රු. මිලියන 7.16ක් විය. එසේම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සංස්ථාව දරණ ලද මුළු පිරිවැය රු. මිලියන 7.73ක් වූ අතර ඉන් රු.මිලියන 3.87 ක් හෙවත් සියයට 50.1 ක් ශ්‍රම පිරිවැය විය.

ඒකකයට අනුබද්ධිත පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියක් ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලබන මෙම ව්‍යාපෘතිය ලාභ ලැබීමේ අරමුණින් ආයෝජන කරන ලද ව්‍යාපෘතියක් නොවන බව දැනුම් දෙමි.

2020 වර්ෂය තුළ මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වැඩි පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වූ අතර ක්‍රමයෙන් එම වියදම් අවම කර ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී.

2020 වර්ෂය තුළ අනපේක්ෂිත ලෙස අධික වර්ෂාපතනයක් ඇති වූ නිසා බලාපොරොත්තු වූ ප්‍රතිඵල ලභා කරගැනීම තරමක් අසීරු වූ අතර කොරෝනා වසංගතය මඟින්ද මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සඳහා බලපෑම් ඇති විය. වර්තමානයේදී සහ අනාගතයේදී ශ්‍රම ධාරිතාවය අවම කරගනිමින් වගා කටයුතු කිරීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත.

(ඇ)2018 වර්ෂයේ ආරම්භ කර දින 100 කින් නිම කිරීමට නියමිත වූ සංස්ථාවේ තෙත් බිම් කළමනාකරණ අංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද මුතුරාජවෙල අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උද්‍යානයේ කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානයක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ යෝජිත කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන කම්හල සඳහා වූ ගොඩනැගිලි අංක 03 ඉදිකිරීමේ කටයුතු වලින් පයිලින් කාර්යය පමණක් සිදු කර තිබූ අතර ඒ සඳහා රු. මිලියන 75.80 ක් වැය කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට එම ඉදිකිරීම සඳහා අවුරුදු 03 ක් ගතවී තිබුණද ඉතිරි ඉදිකිරීම් 2021 දෙසැම්බර් වන විටත් සැලසුම් කළ අකාරයට අඛණ්ඩව සිදු කර නොතිබුණි.

ගොඩනැගිලි අංක 03හි ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා නියමිත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කොට සුදුසු කොන්ත්‍රාත්කරුවකු තෝරාගෙන මේ වනවිට එම කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත ප්‍රදානය කිරීමේ ලිපිය නිකුත් කොට ඇත. ඒ අනුව, මෙම ඉදිකිරීම සඳහා දරා ඇති රු. මිලියන 75.80ක වියදම නිෂ්කායී වියදමක් නොවන බව දන්වනු කැමැත්තෙමි.

සැලසුම් කළ ආකාරයට ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

(ඈ)රු. මිලියන 400 ක ඇස්තමේන්තුගත අයෝජනයකින් යුතුව 2018 සැප්තැම්බර් 22 දින ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර 2019 වර්ෂය අවසානයට වැඩ අවසන් කිරීමට අපේක්ෂිත වූ ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයේ මහල් 07 කින් යුතු නව ගොඩනැගිල්ලේ එතෙක් ඉදිකිරීම් (පයිලින්) කාර්යයන් සඳහා රු. මිලියන 10.27 ක වියදමක් දැරීමෙන් පසුව, තෝරාගත් කොන්ත්‍රාත්කරුගේ දුර්වල මූල්‍ය ශක්තිය මත ඇති වූ අසාර්ථකත්වය හේතුවෙන් කොන්ත්‍රාත්තුව අත්හිටුවා තිබුණු අතර ඒ සඳහා සුදුසු කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු

මෙම ඉදිකිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු තෝරාගෙන ඇත්තේ නියමිත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කර වන අතර, එහිදී මෙම කොන්ත්‍රාත්කරු මෙම කාර්ය සඳහා සුදුසු බවට තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවක් මගින් නිර්දේශ කර තිබේ. කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කරන අවස්ථාවේදී එලෙස දුර්වල මූල්‍ය ශක්තියක් ඇති කොන්ත්‍රාත්කරුවකු බව හඳුනාගෙන නොමැත. සංස්ථාවට කඩිනමින් කාර්යාල පරිශ්‍රය ඉදිකිරීමේ අවශ්‍යතාවය ඇති බැවින් තවදුරටත් පයිල්

ඉදිකිරීම් සඳහා නිසි කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගත යුතු අතර මුලින් සැලසුම් කළ පරිදි කාර්යයන් නිම කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

තෝරා ගැනීමට 2021 වර්ෂය අවසාන වන විටත් සංස්ථාව අපොහොසත්ව තිබුණි. එසේම කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානයට පෙර ඉදිරිපත් කළ කොන්ත්‍රාත්තු නිවැරදිව ඇගයීම් සිදු නොකර නිසි පරිදි කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය කිරීම සිදු නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු ක්‍රියා මාර්ගයක් හෝ ගෙන නොතිබුණි.

ගැසීමකින් තොරව මේ දක්වා ගසා ඇති පයිල් මත අලුතින් කාශීල පරිශ්‍රය ඉදිකිරීම සඳහා වන සැලසුම් සකස් කරන ලෙස අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව, වර්ථමානයේ සංස්ථාවේ මූල්‍ය ශක්තියද සැලකිල්ලට ගෙන අදාළ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ.

(ඉ) ඉදිකිරීම් කටයුතු 2018 ජුනි 04 දින ආරම්භ කර 2018 දෙසැම්බර් 04 දින නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු. මිලියන 72.66 ක් වූ කිරීමණ්ඩල මාවත ක්‍රීඩා සංකීර්ණය ඉදිකිරීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට රු. මිලියන 25.84 ක් වියදම් දරා තිබුණු අතර එහි ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කිරීමට 2021 වර්ෂය අවසාන වන විටත් සංස්ථාව අපොහොසත් වී තිබුණි.

2018 ජුනි මස ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කර භූමිය සංවර්ධනය කිරීමේ කටයුතු සහ අත්තිවාරම් කොන්ක්‍රීට් කර උප ව්‍යුහ මට්ටම (Structure Level) දක්වා කටයුතු 2019 ඔක්තෝබර් මස වන විට අවසන් කර ඇත. රටතුල ව්‍යාප්ත වූ කොවිඩ් 19 වසංගත තත්වය හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් කටයුතු යම් පසුබෑමකට ලක්විය. කෙසේ වෙතත් රටේ පවතින වර්ථමාන තත්වය හමුවේ එම අවශ්‍ය තහඩු සහ යකඩ අයිතමයන් වල මිල ගනන් ඉහළ යාම හේතුවෙන් කිහිප වරක් මිල ගණන් කැඳවීමට සිදුවිය. කෙසේ වුවද වහලයේ කටයුතු නිම කිරීමෙන් පසු සිවිල් ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකරන ලෙස මා විසින් අදාළ නිලධාරීන්ට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

ඉදිකිරීම් කඩිනමින් නිම කර අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකි ආයෝජනයක් වශයෙන් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඊ) සංස්ථා ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයේ ඉදිකිරීමට නියමිත වූ සත්මහල් ගොඩනැගිල්ලට අවශ්‍ය භූමි ප්‍රමාණය සපයා දීම සඳහා දැනට පවතින ජල ටැංකිය ඉවත් කිරීමේ අරමුණින් ඉදිකිරීමට ආරම්භ කරන ලද අපේක්ෂිත වූ ජල කුළුණක් (Water Tower) වෙනුවෙන් 2019 වසර වන විට රු. මිලියන 2.59 ක වියදමක් දරා තිබුණද 2021 වර්ෂය අවසාන වන විටත් එහි කටයුතු නිම නොකර අතරමග නවතා දමා තිබීම හේතුවෙන් දරන ලද වියදම නිශ්කාර්ය වියදමක් ලෙස විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම ඉදිකිරීමට අදාළ තොරතුරු සහිත ගොනුව විගණනයට වෙත ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

මෙම ජල කුළුණ ඉදිකිරීම ව්‍යාපෘති කාර්යයක් නොවන අතර, ප්‍රධාන කාශීලය පිටුපස ඉදිකිරීමට යෝජිත ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් සඳහා එම පරිශ්‍රයේ ඇති ජල ටැංකිය ඉවත් කිරීමට යෝජනා වී තිබූ බැවින් යෝජිත ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම අවසන් වනතුරු ජල ටැංකි තැබීම සඳහා තාවකාලික ඉදිකිරීමක් ලෙස සිදුකරන කාශීයකි. මෙම ඉදිකිරීම සඳහා ඉතිරි වූ වානේ වලින් සමන්විත ව්‍යුහයක් සකස් කරන ලෙස සංස්ථාවේ යාන්ත්‍රික අංශයට උපදෙස් දී ඇති අතර, පාදම ඉදිකිරීම, ඉදිකිරීම් අංශයේ නඩත්තු ඒකකය මගින් සිදුකරනු ඇත. දැනට ගසා ඇති ෂීට් පයිල් මත පමණක් කාශීල ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් සිදුකිරීමට සැලසුම් සකස් කරන බැවින් ඒ අනුව, මෙම ටැංකියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. එහෙයින් දැනට දරා ඇති වියදම නිෂ්කායී වියදමක් නොවනු ඇත.

සිදුකළ ඉදිකිරීම්වලින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ලබා ගත හැකිවන අයුරින් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කළ යුතුය.

නිලයේ වැලි සහ මීටර් 465,154 ක් පමණක් වුවද ගිවිසුම්ගත කාලය අවසන් වීමට ප්‍රථම සංස්ථාව විසින් 2020 අප්‍රේල් 10 දින සිට ගිවිසුම අවසන් කිරීම හේතුවෙන් අදාළ සමාගම සංස්ථාවට එරෙහිව රු. බිලියන 2.96 ක අලාභයක් ඉල්ලා තිබුණි.

(ii) මුහුදු වැලි තොගවල යළි ඇනවුම් මට්ටම තීරණය කර තොග පාලනයන් නොකිරීම නිසා වැලි තොග හිඟ වූ අවස්ථාවල අවශ්‍ය මුහුදු වැලි ලබා ගැනීමට මුතුරාජවෙල ප්‍රදේශයේ ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය වෙත සංස්ථාව විකුණන ලද ඉඩමකින් 2011 වර්ෂයේ දී මුහුදු වැලි කපා ඉවත් කර ගැනීම වෙනුවෙන් රු. මිලියන 351.13 ක්ද, 2018 වර්ෂයේදී මුතුරාජවෙල පිහිටි තවත් ඉඩමකින් වැලි කැපීම වෙනුවෙන් රු.මිලියන 183.68 ක්ද, ඉකුත් වර්ෂයේදී නැවතත් මුතුරාජවෙල පිහිටි වෙනත් ඉඩමකින් වැලි කපා ඉවත් කර ගැනීම වෙනුවෙන් රු. මිලියන 23.19 ක් ද වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට එම ඉඩම් නැවත පිරවීම සඳහා අවශ්‍ය වැලි වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල කර තිබූ මුළු වෙන් කිරීම් වටිනාකම රු.මිලියන 557.99 ක් වුවද මෙම වෙන්කිරීම් ගිණුම්වලින් ඉවත් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් සංස්ථාව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) සංස්ථාවට නිදහස් රඳවා ගැනීමේ පදනම මත (Free Hold Basis) රජය විසින් ලබාදී තිබූ මුතුරාජවෙල පිහිටි අක්කර 02 පමණ ඉඩමක් සඳහා අමප/19/2832/16/11 අංක හා 2019 ඔක්තෝබර් 29 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව ඒ සඳහා දැරූ සංවර්ධනය කිරීමේ වියදම් අයකර ඉතිරි මුදල රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කරන ලෙසට ඉකුත් වර්ෂයේදී දන්වා තිබුණද එලෙස එම ඉඩම 2019 දෙසැම්බර් 17 දින විකුණා රු. මිලියන 272.62 ක් ලබාගෙන තිබූ නමුත් දැරූ සංවර්ධන වියදම රු.මිලියන 21.02 ක් අඩුකර ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කළ යුතු රු. මිලියන 251.60 ක් 2022 මාර්තු දක්වාම බැරකර නොතිබුණි.

2011 වර්ෂයේදී කොළඹ - කටුනායක අධිවේගී මාර්ගය ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඇතිවූ හදිසි අවශ්‍යතාවය මත ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙත විකුණූ ඉඩමෙන් වැලි ලබාදීම සිදු කලද, 2012-2014 කාලවකවානුවේදී යම් මට්ටමක් දක්වා නැවත වැලි පිරවීම සිදුකරන්නට යෙදුණි. මේ වන විට එකී ඉඩම සම්පූර්ණයෙන්ම පුරවා අවසන් කර ඇත.

2019 පළමු කාර්තුව තුළදී ඇතිවූ වැලි හිඟයට පිලියමක් ලෙස නිරීක්ෂණයේදී සඳහන් කර ඇති දෙවන ඉඩමෙන් වැලි කැණීම සිදු කලද, 2019 වර්ෂය තුළදීම එය නැවත පිරවීම සිදුකර ඇත.

තුන්වන ඉඩමෙන් වැලි කැණීම සිදුකල අතර, අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතියේදී ඉවත් කරනු ලැබූ පස් යොදාගනිමින් එය නැවත පුරවන ලදී.

මුතුරාජවෙල පිහිටි ප්‍රමාණයෙන් අක්කර 02 - රුඩ් 03 - පර්චස් 34.51 ක් වූ ඉඩම් කොටසක් ලංකා ඛනිජතෙල් පර්යන්ත සමාගමට පැවරීම ලේකම්වරුන්ගේ කමිටුව මගින්ද නිර්දේශ කර ඇති අතර අදාළ තක්සේරුව පදනම් කරගනිමින් ඉඩම පවරාදීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ද අනුමත කර ඇත.

ඉඩම් නැවත පුරවා ඇත්නම් ගිණුම්වල පවතින බැර ශේෂ නිරවුල් කළ යුතුය.

ඉඩම් බැහැර කිරීමට අදාළ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ)කොළඹ අග නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ (MCUDP) සේවයේ යොදවා සිටි සංස්ථාවේ සේවකයින් වෙනුවෙන් 2019 වර්ෂයේදී සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාව විසින් ගෙවූ වැටුප් වලින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ප්‍රතිපූරණය කරගෙන නොතිබූ ශේෂය රු.මිලියන 6.9 ක් වූ අතර එයින් රු.මිලියන 4.08 ක මුදලක් වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක සිට ජර්නිපූරණය නොවී පැවති ශේෂයක් විය.

අදහස් දක්වා නැත.

ප්‍රතිපූරණය කරගත යුතු මුදල් කඩිනමින් ප්‍රතිපූරණය කර ගත යුතුය.

(ඈ)ගිවිසුම් ගතවීමකින් තොරව 2012 වර්ෂයේදී වාර්ෂික බදු පදනම මත ලබාදී තිබූ සංස්ථාව සතු ඔරුගොඩවත්ත, ප්‍රදේශයේ පිහිටි ඉඩම් කැබලි 05 ක වාර්ෂික බදු කුලිය වන රු.මිලියන 2.89 ක් 2017 වර්ෂයේ සිට ගෙවීම බදු කරුවන් විසින් පැහැර හැර තිබුණද ඔවුන්ට එරෙහි නීතිමය පියවර ගැනීමට සංස්ථාව කටයුතු කර නොතිබුණි.

ඔරුගොඩවත්ත පිහිටි අදාළ ඉඩම් කොටස් 05 වාර්ෂික බදු පදනම මත ලබාදී ඇති අතර මුදල් නොගෙවීම හේතුවෙන් බදු ගිවිසුම් යාවත්කාලීන කිරීමට හැකියාවක් නොමැත. එයින් එක් ඉඩම් කොටසකට අදාළ සම්පූර්ණ හිඟ මුදල මේ වන විට පියවා ගිවිසුම්ගතව ඇති අතර ඉතිරි ඉඩම් කොටස් සම්බන්ධව නීති ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට යොමුකර ඇත.

බදු කුලිය පැහැර හැර ඇති අය සම්බන්ධයෙන් නීතිමය පියවර ගත යුතුය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාව විසින් වෙළඳපලේ පැවති රු. මිලියන 77.29 ක් වටිනා ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් 02 ක් සඳහා පමණක් තරඟකාරී ලංසු ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර ලබාගත හැකිව තිබුණේ රු. මිලියන 22.73 ක එක් කොන්ත්‍රාත්තුවක් පමණක් විය. සංස්ථාව විවෘත වෙළඳපලේ පවතින තරඟකාරී කොන්ත්‍රාත් ලබා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු නොකර මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන මත ලැබෙන කොන්ත්‍රාත් කටයුතු පමණක් ඉටු කිරීම නිසා සංස්ථාවට ලබා ගත හැකිව තිබූ වෙළඳපල කොටස අහිමි වී තිබුණි.

අදහස් දක්වා නැත.

සංස්ථාව තරඟකාරී ලෙස වෙළඳපල කොටස වැඩි කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගත යුතුය.

(ඊ) ගිවිසුම් ගතවීමකින් තොරව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් කිඹුලාවෙල පිහිටි ඉඩමක සංස්ථාව විසින් ඉදිකළ ආපන ශාලාව බදු පදනම මත පෞද්ගලික සමාගමකට 2017 වර්ෂයේදී ලබා දී තිබුණි. එහෙත් එකී ආපනශාලාව පිහිටි භූමි ප්‍රදේශය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට අයත් ඉඩමක් බැවින්, සංස්ථාවට ආපනශාලාව අයිති වුවත් ඉඩමේ අයිතිය නොමැති නිසා රු.මිලියන 24.58 ක් වූ බදු මුදල අයකර ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාත්

වැයකර ඇති මුදල් ලබා ගැනීම සඳහා අප විසින් අවස්ථා කිහිපයකදී සී/ස රක්නා ලංකා ආරක්ෂක සමාගමෙන් ඉල්ලීම් කලද එම ඉඩම ඔවුන් වෙත පැවරීමෙන් පසු අදාළ මුදල් ලබා දිය හැකි බව අප වෙත දන්වා ඇත. තවද එම භූමි ප්‍රදේශය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සතු වන බැවින් එම ඉඩම මෙම සංස්ථාව වෙත පවරා දෙන ලෙසට ලිපි මගින් ඉල්ලීම් කොට ඇත. ඒ පිළිබඳව සලකා බැලීමට කටයුතු කරන බැව් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ

සමාගමෙන් ඉඩම් පවරා ගැනීමකින් තොරව ඉදි කිරීම් සිදු නොකළ යුතුය. මෙම ඉඩම පවරා ගැනීම සඳහා කඩිනම් පියවර ගත යුතුය.

සංස්ථාවට නොහැකි වී තිබුණි.

ජනරාල්තුමා විසින් වාචික එකඟතාවය ලැබුණි. ඒ අනුව ඉදිරි කටයුතු කිරීමට මෙම සංස්ථාවේ ඉඩම් අංශය මඟින් කටයුතු කරනු ඇත.

(උ) ලේඛන සංරක්ෂණය හා නැවත ලබා ගැනීම, ලේඛන ස්කෑන් කිරීම හා ලේඛන ඩිජිටල්කරණ කොන්ත්‍රාත්තුව 2017 නොවැම්බර් 30 දින ප්‍රදානය කර 2018 නොවැම්බර් 30 දින නිමකළ යුතු වුවත් එම කොන්ත්‍රාත්තුවට අනුව සිදු කළ යුතු සුවිගත කිරීමේ අරමුණෙන් ස්ථාපනය කරන ලද EDMS මෘදුකාංගය 2022 ජුනි 5 දින වන විටත් නිමකර නොතිබුණු අතර ඒ වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට රු. මිලියන 6.23 ක් වැය කර තිබුණි. නව තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිය ස්ථාපනය කර පරිශීලකයින් 13 දෙනෙකු ඒ සඳහා පුහුණු කර ඔවුන් සඳහාද User ID සහ Password ලබා දී පද්ධතිය භාවිතා කළ හැකි තත්ත්වයටද පත්කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එය නිසි කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුතුව භාවිතයට ගෙන නොතිබුණි.

මෙම EDMS මෘදුකාංගය සංස්ථාවේ අදාලම අංශ කිහිපයක් භාවිතයට ගෙන තිබේ. එහෙත් තවදුරටත් මෙම මෘදුකාංගය භාවිතය කාර්යක්ෂම කිරීමට මෘදුකාංගයට ඇතුළත් කරන ලද ලිපි ලේඛන වර්ගීකරණය කළ යුතුව ඇත. එම කාර්යයන් 2022.03.31 දින වනවිට නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබේ. එම කරුණු නිම කිරීමෙන් පසු මෙම මෘදුකාංගය වැඩි කාර්යක්ෂමතාවයකින් භාවිතා කළ හැකි බව දැනුම් දෙමි. එම කාර්යයන් නිම කරන තෙක් මෙය කෙරීගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩ යටතේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා ඇති අතර, අදාල කාර්යයන් නිම කිරීමෙන් පසු මෙම පද්ධතිය අස්පාශ්‍ය වත්කමක් ලෙස හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අදාල ගැලපීම් සිදු කරනු ලැබේ.

හඳුන්වාදෙන ලද පද්ධති කාර්යක්ෂම ලෙස භාවිතයට ගත යුතුය.

3.4 කාර්යය සාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) රු.මිලියන 800 ක භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබූ රොන් මඩ ඉවත් කිරීම මඟින් බේරේ වැව පිරිසිදු කිරීම සඳහා වූ ව්‍යාපෘතියෙහි වැඩ 2019 වර්ෂයේදී අවසන් කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් ලබා තිබූ ප්‍රගතිය සියයට 21ක් වැනි පහල අගයක් විය. මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්රියාත්මක කිරීම වෙනුවෙන් යන්ත්‍ර උපකරණ ප්‍රසම්පාදනයට රු. මිලියන 283.50 ක් වූ භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා 2019 අගෝස්තු මාසයේදී රු. මිලියන 398.25 ක් වටිනා යන්ත්‍ර 4ක් මිලදී ගැනීමට කටයුතු කර තිබුණි. එම යන්ත්‍ර සඳහා වාරික වශයෙන් රු.මිලියන 169.61 ක් 2021 වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාව විසින් ගෙවා තිබුණු නමුත් 2021 වර්ෂය අවසාන වන</p>	<p>මෙම ව්‍යාපෘතියේ වැඩ කටයුතු 2019 වසර තුළදී අවසන් කිරීමටත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය යන්ත්‍රෝපකරණ ප්‍රසම්පාදනය කර ව්‍යාපෘතියේ වැඩ කඩිනමින් ආරම්භ කිරීම සඳහාත් යොමු කර තිබුණි. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමත වටිනාකම ඉක්මවා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකර තිබූ යන්ත්‍ර සම්බන්ධයෙන් එවකට රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා විසින් වැඩිදුර විමර්ශනය කිරීම සඳහා අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කරන ලදී. අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමත වටිනාකම ඉක්මවා මෙම යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීමට කටයුතු කර ඇති නිසා මෙම යන්ත්‍රය සඳහා ගෙවීම් කිරීමට අධිකාරි බලයක් වර්ථමාන පාලනාධිකාරියට නොමැති වීම ගැටළුවට හේතුවී තිබේ.</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩලය සංස්ථාවට පවරන මහජන සුභසාධන කාර්යයන් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව ඉටු කළ යුතුය.</p>

විටත් ධාවන තත්ත්ව පරීක්ෂා (Test run) කර යන්ත්‍ර වල වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගෙන නොතිබුණු අතර එම යන්ත්‍ර භාවිතා නොකර වසර 2 ක් තිස්සේ බේරේ වැව පරිශ්‍රයේ නිශ්කාර්යව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

මෙම යන්ත්‍ර අදාල ලේඛන වලට ඇතුළත් කර නිල වශයෙන් භාර ගැනීමට මේ වනවිට කටයුතු කර නොමැති බව දැනුම් දෙමි. එම නිසා මෙම වටිනාකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ගැනීමේ හැකියාවක් නොමැත.

(ආ)භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන යටතේ 2016 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර 2021 වසර අවසාන වන විට නිම කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් සංස්ථාව විසින් ආරම්භ කළ මුදුන් ඇළ සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිවාස අභිමි වන්නන්ට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ඉදිකළ නිවාස 164 ක් ලබා ගැනීමට රු. මිලියන 600 ක් 2017 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට වැයකර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නිවාස 98 ක් පමණක් ලබාදී තිබූ අතර ඉතිරි පවුල් 66 සඳහා 2022 වර්ෂය වන විටත් නව නිවාස ලබාදීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. එසේම 2020 වසර අවසාන වන විට නිම කිරීමට යෝජිතව තිබූ ඔලියමුල්ල ජල පොම්පාගාර ව්‍යාපෘතිය සඳහා ජල පොම්පාගාර 02 ක් ඉදිකිරීමට යෝජිතව තිබූ අතර එම ඉදිකිරීම් කටයුතු නියමිත දිනට නිම නොකිරීම හේතුවෙන් 2018 අගෝස්තු 20 දින රු. මිලියන 83.40 කට මිලදී ගෙන තිබූ 5M3/S ජල පොම්ප දෙක 2022 මාර්තු දක්වාම නිශ්කාර්යව පැවතුණි.

ඔලියමුල්ල ජල පොම්පාගාර ව්‍යාපෘතිය 2018 වර්ෂයේ සිට එක් එක් වර්ෂයන්ට මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන අනුව ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සැලසුම් කිරීමට සිදු විය. එය 2020 වර්ෂයේදී ව්‍යාපෘතිය අවසන් වන පරිදි සැලසුම් කරන ලද මුල් සැලැස්මට වඩා බෙහෙවින් මන්දගාමී සැලැස්මක් වීම සංස්ථාවට නොවැළැක්විය හැකි හේතුවක් විය. මූලික සැලැස්මට අනුව 2018 වර්ෂයේදී පොම්ප 02ක් සංස්ථාව විසින් මිලදී ගන්නා ලදී. එම පොම්ප සැපයුම්කරු විසින් යෝජනා කරනු ලබන නිර්මාණය අනුව පොම්පාගාරයේ සිවිල් ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කළ යුතු බැවින් ජලපොම්පාගාරයේ ඉදි කිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම පොම්ප මිලදී ගැනීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව අදාළ සැපයුම්කරු වෙත ප්‍රධානය කල යුතුව තිබුණි. මූලික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව මුල් අවස්ථාවේදී කටයුතු සිදු වුවද පසු කාලීනව ව්‍යාපෘතිය වෙත ඉල්ලුම් කර පරිදි වාර්ෂිකව වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන ලබා නුදුන් බැවින් මේ වන තෙක් ජල පොම්පාගාරයේ ඉදි කිරීම් කටයුතු සැලසුම් කළ පරිදි නිම කිරීමට නොහැකි වී ඇත. ජල පොම්පාගාරය නිම කිරීමෙන් පසුව පමණක් පොම්ප ස්ථාපිත කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කල හැක.

නිවාස අභිමි වුවන්ට කඩිනමින් නිවාස ලබාදීමට කටයුතු කළ යුතු අතර පොම්පාගාර දෙකෙහි ඉදිකිරීම් කඩිනමින් නිමකර අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු. මිලියන 8,700 ක ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කළ කොළොන්නාව වැසි ජල අපවහන හා පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය පසුව අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ තීරණය අනුව භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන මත ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ අතර, ව්‍යාපෘතිය 2018 වර්ෂයේ සිට වසර 05 කින් නිමකළ යුතු වුවත් 2021 වර්ෂය

රුපියල් මිලියන 8700ක ඇස්තමේන්තු ගත පිරිවැය සහිතව මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අංක අමප/19/0367/116/020 සහ 2019.02.18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාදී ඇත. එනමුත් 2018 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා මුදල් ප්‍රතිපාදන භාණ්ඩාගාරයෙන් වෙන් නොවූ අතර සංස්ථාව වෙත ලබාදී තිබූ අයවැය ප්‍රතිපාදන තුළින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු. මිලියන 135 ක ප්‍රතිපාදන ලබාදෙන

ආරම්භ කරන ව්‍යාපෘති වලට අදාළ ප්‍රතිපාදන සැලසුම් කළ අකාරයට ලබා ගෙන නිසි කළමණාකාරිත්වයකින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

අවසාන වන විටත් කි.මී. 13.27 ක දිගින් යුත් පස්සැන්න ඇළ මාර්ගයේ මීටර් 250 ක දුරක් පමණක් නිමකර තිබුණි. සැලසුම් කළ පරිදි භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලැබී නොතිබුණු මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 4 ක ඉතා අඩු ප්‍රතිශතයක් විය.

ලදී. ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන නොමැතිකම සහ 2020 වර්ෂයේ සිට පැන නැගී ඇති කොවිඩ් 19 ගෝලීය වසංගත තත්වය හේතුවෙන් සැලසුම් කළ පරිදි අවසන් කර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. තවද 2021 වර්ෂය අවසාන වන විට කි.මී. 4.1 කින් යුත් පස්සැන්න ඇළ මාර්ගයට සම්බන්ධ වන මීටර් 450 කින් යුත් අතුරු ඇළ මාර්ගයේ වැඩි දියුණු කිරීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇත.

(ඇ) සංස්ථාව 2010 ජූලි 14 දින නිකුත් කළ අංක 1662/17 දරණ ගැසට් නිවේදනය පරිදි බස්නාහිර පළාත තුළ පිහිටි ඇළ මාර්ගවල රක්ෂිත ඉඩම් (Reservation) ආරක්ෂා කිරීමට පියවර ගත යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට උක්ත ගැසට් පත්‍රය නිකුත් කර වර්ෂ 10 ක් ගත වුවද එම රක්ෂිත ඉඩම් හඳුනාගැනීමට හෝ රක්ෂිත ඉඩම්වල පදිංචි අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත් කිරීමට සාධනීය පියවර ගෙන නොතිබුණි.

අදහස් දක්වා නැත

සංස්ථාවේ බලතල හා අරමුණු අනුව අනවසර ගොඩකිරීම් වැළැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.

3.5 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 1968 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථා පනතේ 2(ආ) 1 වගන්තිය අනුව දිවයින පුරා පළාත් මට්ටමින් පිහිටි පහත් වගුරු බිම්, නිසරු හෝ මඩ ඉඩම් හඳුනාගෙන අනවසර ඉඩම් ගොඩකිරීම් පාලනය කිරීම හා අධීක්ෂණය කිරීමට හැකිවන පරිදි ඒවා ගැසට් නිවේදන මගින් ප්‍රසිද්ධ කිරීමට සංස්ථාව වෙත බලය පවරා තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සංස්ථාව විසින් එලෙස ගැසට් කරන ලද පළාත් ගණන 06 කට සීමාවී තිබුණි. මායිම් ගැසට් කර තිබුණු එම ඉඩම් ප්‍රදේශවල සිදු වන අනවසර ගොඩකිරීම් හා අනවසර පදිංචිවීම් වැළැක්වීමට සංස්ථාව අපොහොසත් වී තිබුණි. එමෙන්ම ඉහත පනතේ 8 (අ) වන වගන්තිය අනුව ගොඩකිරීමට හා සංවර්ධනය කිරීමට පවරා ගනු ලබන

මේ වන විට උතුර හා නැගෙනහිර පළාත් හැර අනෙක් පළාත් 07 තුළ පිහිටි වගුරු, නිසරු, ගොහොරු ඉඩම් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත. නැගෙනහිර පළාතේ තෙත් බිම් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සඳහා අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ගේ එකඟතාවය කැඳවා ඇතත් එකී එකඟතාවයන් ලබාදීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් නැගෙනහිර පළාත තුළ පිහිටි වගුරු, නිසරු, ගොහොරු ඉඩම් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම ප්‍රමාද වී ඇති අතර මේ සම්බන්ධයෙන් පළාත් ආණ්ඩුකාරවරගෙන් හා දිසාපති සමුළුවේදී අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස ඉල්ලා ඇත. 2006 අංක 35 දරණ සංශෝධිත පනතෙහි 2(ආ)1 වගන්තිය ප්‍රකාරව දිවයිනෙහි පිහිටි සියලු තෙත්බිම් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. ඒ අනුව බස්නාහිර, දකුණ, ඌව, මධ්‍යම,

විෂය ගත ඉඩම් හඳුනාගෙන ගැසට් මගින් ප්‍රසිද්ධ කළ යුතු අතර සංවර්ධනය කළ යුතු ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ කටයුතුද කඩිනම් කළ යුතුය.

ඉඩම්, සංස්ථාව විසින් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට, කර්මාන්ත වාණිජ්‍ය හා කෘෂිකාර්මික කටයුතු වෙනුවෙන් වැඩි දියුණු කළ යුතු වුවද, සංස්ථාව විසින් එලෙස 1995 වර්ෂයේදී සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පවරාගත් මුතුරාජවෙල හා මුදුන් ඇල ප්‍රදේශවල ඉඩම් අක්කර 800ක ප්‍රමාණයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වර්ෂ 24 ක කාලයක් ගතව තිබුණද ඉන් වැඩි දියුණු කළ ප්‍රමාණය අක්කර 400 ක් එනම්, සියයට 50 ක පහල අගයක් විය.

සබරගමුව හා උතුරුමැද යන පළාත්හි තෙත්බිම් ගැසට් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සිදුකර ඇත.

වයඹ පළාතට අදාළව සියළුම ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ගේ නිර්දේශ ලැබී අවසන්ව ඇති අතර ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල්ගේ නිර්දේශය ඉඩම් අමාත්‍යාංශය වෙත යොමුකළ යුතුව ඇත. උතුරු පළාතට අදාළ සිතියම් හා උපලේඛන ලැබී ඇති අතර උපලේඛන පරිවර්තනය කිරීමේ කටයුතු සඳහා යොමුකර ඇත. අදාළ නිර්දේශ ලබා ගැනීමේදී ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ගේ නිර්දේශ පළාත් ඉඩම් කොමසාරිස් මගින් ඉඩම් කොමසාරිස්ටත් ඔවුන් මගින් නැවත ඉඩම් අමාත්‍යාංශයටත් යොමු කරන බැවින් මේ සඳහා සැලකිය යුතු කාලයක් ගතවේ. අප විසින් නිරන්තරයෙන් මේ පිළිබඳව විමසීම කරන නමුත් එකී ආයතනවල පවතින ප්‍රමාදයන් මීට බලපා ඇත.

(ආ)සංස්ථාව විසින් 1996 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 05 කට අදාළව ජල රැඳවුම් ප්‍රදේශ 9 ක් තුළ හෙක්ටයාර 400 ක සිදුකර ඇති අනවසර ඉදිකිරීම් සහ ගොඩකිරීම් 1,104 ක් හඳුනාගෙන තිබුණද එම හඳුනාගත් අනවසර ඉදිකිරීම් ඉවත් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දක්වාම සංස්ථාව අපොහොසත්ව තිබුණි.

අදහස් දක්වා නැත

අනවසර ඉදිකිරීම් ඉවත් කිරීමට සංස්ථාව සතු බලතල අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ)1981 වර්ෂයේ සිට 2005 වර්ෂය දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ සංස්ථාව විසින් පවරා ගත් ඉඩම්වලට අදාළ වන්දි මුදල් ගෙවීමේ කටයුතු ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් එම ඉඩම් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල රු. මිලියන 47.11 ක් වූ අතර ඊට අදාළව ගෙවිය යුතු පොළිය රු. මිලියන 109.29 ක් විය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ගෙවිය යුතු වූ පොළිය ඉකුත් වර්ෂයට වඩා රු. මිලියන 1.84 කින් වැඩි වී තිබුණි. එමෙන්ම ඉඩම් පවරා ගැනීම සඳහා අවුරුදු 14 සිට අවුරුදු 39 දක්වා කාල

වන්දි ගෙවීමේ කාර්යය සිදුකරනු ලබන්නේ අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල විසිනි. අත්පත්කරගැනීමේ කටයුතු පිළිබඳ විෂය දැනුම ඇති නිලධාරීන්ගේ හිඟතාවය, නිලධාරීන් නිරන්තරයෙන් ස්ථානමාරුවීම, තක්සේරු වාර්තා ප්‍රමාදය, මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ සැලසුම් සකස්කර ගැනීමේදී සිදුවන ප්‍රමාදයන්, එකී ඉඩම්වල හිමිකම් තහවුරු නොවන අවස්ථාවලදී ගරු අධිකරණයට යොමු කිරීම හා විවිධ අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම, වන්දි ප්‍රමාණවත් නොවීම හේතුවෙන් වන්දි සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත්වීම

ඉඩම් වලට අදාළ වන්දි මුදල් කාලීනව නිරවුල් කර වන්දි පොළිය අවම කර ගත යුතු අතර අනවසර පදිංචි කරුවන් ඉවත් කරවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

පරාසයක් ගතවී තිබීම හේතුවෙන් මෙම ඉඩම් වල අනවසර පදිංචිකරුවන්ගේ පදිංචිවීම වැඩි වී ඇති බව වැඩි දුරටත් අනාවරණය විය.

හා එකී තීරණ ගැනීමේදී සිදුවන ප්‍රමාදයන් ආදී බොහෝ කරුණු අත්පත්කර ගැනීමේ කටයුතු සඳහා බලපා තිබේ.

මෙලෙස සිදුවන ප්‍රමාදයන් හැකිතාක් දුරට අවම කර ගැනීම සඳහා හා අදාළ උපදෙස් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට ලබාදීම සඳහා දිසාපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සියලුම ආයතන සම්බන්ධීකරණයෙන් කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම කැඳවා එකී ප්‍රමාදයන් අවම කරගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ. ඊට අමතරව හැකි සෑම අවස්ථාවකම මෙම ආයතනයේ නිලධාරීන්ගේ සහයෝගය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වෙත ලබාදෙනු ලබන අතර, එමගින් සිදුවන ප්‍රමාදයන් අවම කරගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටී.

(ඇ) වෙරස් ගඟ වැසි ජල අපවහන හා පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර වසර 07 කට අධික කාලයක් ගතවී ඇති අතර ඒ සඳහා රු.මිලියන 2,387.6ක් වැය කර තිබුණද එහි කටයුතු නිම වී නොතිබුණු අතර, එහි භෞතික ප්‍රගතිය පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. එසේම බලපෑමට ලක්වූ පවුල් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නිවාස කුලී ලෙස රු.1,420,000 ක් සංස්ථාව විසින් ගෙවා තිබුණි.

ව්‍යාපෘතියේ අත්කරගැනීමේ ප්‍රගතිය සමාලෝචිත වසර වන විට වසර 6ක් පමණ ගතවී ඇති අතර විවිධ වූ හේතූන් මත ව්‍යාපෘතිය ඉඩම් අත්කරගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමාදවීම් සිදුවී ඇති බව හඳුනාගෙන ඇත. එබැවින් ව්‍යාපෘතියේ අත්පත්කරගැනීමේ ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂම කර ගැනීම සඳහා සංස්ථාවේ ඉඩම් හා අලෙවි අංශය මගින් 2020 වසරේ සිට ව්‍යාපෘතියේ ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමේ කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. තවද හිමිකම් පරීක්ෂණ කඩිනම් කරගැනීම පිණිස ඉඩම් අත්කරගැනීමේ නිලධාරීන් කිහිපදෙනෙක් අලුතින් සේවයට බඳවා ගෙන ඇත. බලපෑමට ලක්වූවන් සඳහා ඉඩම් අත්පත්කරගන්නා පනතට අනුව, ව්‍යවස්ථාපිත වන්දි මුදල ලැබෙන තෙක් ව්‍යාපෘතිය මගින් තාවකාලිකව පදිංචි වී සිටීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අනුව මාස 06න් 06ට නිවෙස් කුලී ලබා දේ.

ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනමින් අවසන් කර ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු අවසන් කළ යුතුය.

(ඉ) ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර අභය භූමිය තුළ පිහිටි දියසරු උද්‍යානයෙහි යෝජිත ඉදිකිරීම් හා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අදාළ ආයතනවලින් පූර්ව අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව සංස්ථාව ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කිරීම හේතුවෙන් එම ඉදිකිරීම් 2019 දෙසැම්බර් සිට නවතා දමන ලෙස වනජීවී සංරක්ෂණ

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව දියසරු උද්‍යානයේ යෝජිත ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු සැලසුම් කලද, ඒ සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැතිවීම නිසා එම කටයුතු තාවකාලිකව නතරවී ඇත.

නිසි පරිදි පූර්ව අනුමැතීන් ලබා ගැනීමකින් තොරව ව්‍යාපෘතීන් ආරම්භ නොකළ යුතු අතර මේ වන විට මූලික වියදම් දරා ඇති ව්‍යාපෘති කඩිනමින් නිම කළ

දෙපාර්තමේන්තුව සංස්ථාවට දන්වා තිබුණි. මේ හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂය අවසාන වන විට රු.මිලියන 3.48 ක් වැයකර සිදුකළ සංවර්ධන කටයුතු නවතා දමා තිබුණු අතර වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කොන්දේසි හා නිර්නායකයන්ට අනුකූලව සකස් කළ සැලසුම් මත, ඉදිකිරීම් කටයුතු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් නැවත ආරම්භ කිරීමට සංස්ථාවට නොහැකි වී තිබුණි.

යුතුය.

(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංස්ථාවේ යන්ත්‍රෝපකරණ අංශයේ අලාභය රු. මිලියන 195 ක් වූ අතර එහි වාර්ෂික පිරිවැය වූ රු. මිලියන 860 තුළ රු. මිලියන 407 ක ඉම පිරිවැයක් ඇතුළත්ව තිබුණි. එය මුළු පිරිවැයෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 47 ක් වූ අතර යන්ත්‍රෝපකරණ අංශය නවීකරණය කර සේවයේ නියුක්ත සේවක පිරිස ඵලදායීව සේවයට යොදා ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.

යන්ත්‍රෝපකරණ අංශයේ යන්ත්‍ර සූත්‍ර සංස්ථාවේ සියලුම වැඩබිම් හා අනෙකුත් ව්‍යාපෘති සඳහා සැපයීම හා නඩත්තු කටයුතු සිදුකරනු ලබන සේවා අංශයක් බැවින්, මෙම අංශයෙන් සිදුකරනු ලබන ක්රියාවලිය තුළ ඇතිවන සියලුම පිරිවැය ඵලසම ගණනය කර අදාළ අංශ වෙත අන්තර් ග්‍රහණය කිරීමේ අපහසුතාවයක් ඇති බවද හඳුනාගෙන ඇත.

යන්ත්‍රෝපකරණ අංශයේ අලාභ අවම වන ආකාරයට පිරිවැය කළමනාකරනය කළ යුතුය.

එමෙන්ම යාන්ත්‍රික අංශයේ සමස්ථ සේවක පිරිස 500කට ආසන්න වන අතර, එම සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 85% පමණ ස්ථීර සේවකයින් වන අතර, සියල්ලෝම පුහුණු යාන්ත්‍රික දැනුමක් සහිත කණ්ඩායම් වලින් සමන්විතය. එම නිසා සපයනු ලබන සේවාව සඳහා සේවක පිරිවැයද ඉහළ අගයක් ගනී.

යාන්ත්‍රික අංශයේ දැනට පවතින යන්ත්‍ර සූත්‍ර බොහොමයක් වසර 15කට වඩා වැඩි කාල සීමාවකට එහා මිලදී ගත් ඒවා වන අතර, එම යන්ත්‍ර වලින් අපේක්ෂිත කාර්යක්ෂමතාවයෙන් සේවයේ යෙදවීමට නොහැකි නිසා එයින් බලාපොරොත්තු වන ආදායම නොලැබේ.

සේවකයින්ගේ වැටුප් හා අනෙකුත් ගෙවීම් ඉහළ ගියද එම සේවකයින්ගෙන් ඒ හා සමානව ලබා ගන්නා සේවයේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නොයාම මත වියදම් පමණක් වැඩිවන තත්වයන් ඇති වී ඇති බව හඳුනාගෙන ඇති අතර, මෙම තත්වය නිවැරදි කර ගැනීමට සාකච්ඡා කර තීරණයකට එළඹීමට නියමිතය

3.6 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සංස්ථාව ඉකුත් වර්ෂයේදී රු. මිලියන 41.00 වටිනා Long Arum Excavator යන්ත්‍ර 02 ක් මිලදී ගෙන තිබූ අතර සැපයුම්කරු සංස්ථාව අපේක්ෂා කළ තාක්ෂණික පිරිවිතරවල සඳහන් Long Aram Excavator වෙනුවට Short Aram Excavator යන්ත්‍රවල කොටස් සවිකර සාවද්‍ය ලෙස සංස්ථාවට 2019 වර්ෂයේදී ලබාදී තිබුණු අතර ඒ බව සංස්ථාවේ යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන් විසින් ආරම්භයේදීම ලිඛිතව දැනුම් දී තිබුණද එම තාක්ෂණික වංචාව හඳුනාගැනීමට සංස්ථාවේ යාන්ත්‍රික අංශය අසමත්වීම සහ සැපයුම්කරුට ගෙවීම් කිරීමේදී එම යන්ත්‍ර අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් පවතින බවට යන්ත්‍ර අංශයේ ඉංජිනේරුවරුන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් විසින් විමර්ෂණ වාර්තාවක් ගිණුම් අංශයට ලබා දීම මත අදාළ ගෙවීම් සිදුකිරීමෙන් ආයතනයට අලාභයක් සිදුවී තිබුණි.</p>	<p>මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර විමර්ශනය කිරීම සඳහා එවකට රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා විසින් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කරන ලදී. ඒ අනුව, අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගරු අධිකරණයට කරුණු වාර්ථා කිරීමෙන් පසු මේ වනවිට අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග සිදුවෙමින් පවතී. නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් හා ගරු අධිකරණයේ තීරණයන් මත ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ.</p>	<p>සාවද්‍ය විමර්ෂණ වාර්තාවක් ලබාදීමට සම්බන්ධ නිලධාරීන්ට එරෙහිව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) 2018 ඔක්තෝබර් 27 දින ඉදිකිරීම් ආරම්භ කරන ලද රාගම නිවාස 400 ක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2020 වර්ෂය අවසාන වන විට සංස්ථාව විසින් රු. මිලියන 51.02 ක වියදමක් දරා තිබූ අතර නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයකින් තොරව ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීම මත 2019 ජනවාරි මස ව්‍යාපෘතිය අත්හිටුවා තිබුණි. නමුත් එම නිවාස ලබාගැනීමට අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කළ 783 දෙනෙකුගෙන් 2018 දක්වා කාලය තුළ අයකළ ආපසු නොගෙවනු ලබන රු.683,479 ක තැන්පතු ව්‍යාපෘතිය අත්හිටුවීම මත ආපසු ගෙවිය යුතු වුවත් එසේ ආපසු ගෙවීමටද කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>රාගම නිවාස ව්‍යාපෘතිය සඳහා තෝරා ගන්නා ලද ඉඩමෙහි නැවත පස් පිරවීම් සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් සංස්ථාවෙහි ඉදිකිරීම් අංශය මගින් සිදු කළ අතර ඒ සඳහා පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවිය එසේම, බාහිර අයදුම්කරුවන්ගෙන් අයදුම්පත් කැඳවීම වෙනුවෙන් අයදුම්පත් ගාස්තුව ලෙස රු. 624,000/- ක මුදලක් සංස්ථාව විසින් අයකරගෙන තිබිණි.</p>	<p>නිවාස අයදුම්කරුවන්ගෙන් ලබාගෙන ඇති මුදල් ව්‍යාපෘතිය අත්හිටුවීම හේතුවෙන් ආපසු ගෙවීමට කටයුතු කළ යුතුය. නව ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම එම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ නිසි ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකළ යුතුය.</p>

3.7 නිෂ්කාර්ය හෝ උන උපයෝජිත දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සංස්ථාව සතු බෙල්ලන්විල පැවැති වෙළඳ කුටි 06 ක් 2016 වර්ෂයේ සිට</p>	<p>2014 වර්ෂයේදී බෙල්ලන්විල පරිශ්‍රයේ පැවති වෙළඳ කුටි 12ක් මාසික කුළී පදනම මත ලබා</p>	<p>වෙළඳ කුටි ගැණුම්කරුවන් වෙත</p>

කුලී පදනම මත ලබා දීමට කටයුතු නොකර 2022 මාර්තු 31 දින දක්වා වසා දමා තිබුණි. මේ හේතුවෙන් 2016 සිට 2020 දෙසැම්බර් 31 දක්වා සංස්ථාවට අහිමි වූ ආදායම රු.මිලියන 108.45ක් විය.

දී ඇති අතර, 2017 නොවැම්බර් මස වන විට එකී වෙළඳ කුටි 12න් 6ක ව්‍යාපාර කටයුතු අතරමග නවතා දමන ලදී. එම වෙළඳ කුටි 6 සඳහා 2017, 2018 හා 2019 වර්ෂවලදී ලංසු කැඳවීම සහ යෝජනා කැඳවීම සිදු කර ඇත. ඒ සඳහා ප්‍රතිචාරයක් නොලැබුණි. 2022 මැයි මාසය වන විට නැවත එම වෙළඳ කුටි සඳහා යෝජනා (RFP) කැඳවීමට සැලසුම් කර තිබේ.

ලබාදී ආදායම් ඉපයීමට විවිධමත් පියවර ගත යුතුය

(ආ) මාදින්නාගොඩ නිවාස ව්‍යාපෘතිය සඳහා අත්පත් කර ගැනීමට යෝජිත ඉඩම අත්පත් කර ගැනීමට පෙර එනම් 2018 වර්ෂය වන විට එම ඉඩම සඳහා රු.මිලියන 112 ක් වැය කර අතුරු ප්‍රවේශ මාර්ගයක් ඉදිකිරීමට කටයුතු කිරීම හා 2022 මාර්තු 31 දින දක්වා ඉඩම අත්පත් කර නොගැනීම හේතුවෙන් ඒ සඳහා වැය කළ මුදල නිෂ්කාර්ය වියදමක් වී තිබුණි.

මාර්ගය සකස් කිරීමේදී ඒ ආශ්‍රිතව පිහිටි අනවසර ඉදිකිරීම් ඉවත් කිරීමට පැවති පරිසර තත්වය තුළ අනපේක්ෂිතව සිදුකිරීමට නොහැකි විය. එසේ වුවද එම මාර්ගය සැකසීම හේතුවෙන් ඒ ආශ්‍රිත මුළු ජල රැඳවුම් භූමි ප්‍රදේශය (Retention Area) බාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් සුරක්ෂිත කර ගැනීමට හැකිවීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ මහඟු ප්‍රතිලාභයකි.

ව්‍යාපෘතියක් ඇරඹීමට පෙර අවශ්‍ය ඉඩම් අත්කර ගැනීමේ කටයුතු නිම කළ යුතුය

3.8 කාර්ය මණ්ඩලය පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංස්ථාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 1,875 ක් වූ අතර එදිනට තරාස කාර්ය මණ්ඩලය 1,349 ක් වීමෙන් සංස්ථාවේ කාර්ය මණ්ඩලයේ 554 ක පුරප්පාඩු හා අතිරික්ත 28 ක් විය. එමෙන්ම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සංස්ථාව විසින් සිය වැඩ බිම්වල කටයුතු සඳහා දිනකට රු.1,750 හා 1,600 ක දීමනාවන් යටතේ සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සේවකයින් 105 දෙනෙකුගේ සේවය ලබාගෙන තිබුණි.

2020.12.31 දින වන විට සංස්ථා කාර්යය මණ්ඩලය තුළ ස්ථිර පදනමින් 1726 ක් සහ කොන්ත්‍රාත් පදනමින් 149 වශයෙන් තනතුරු 1875 ක් අනුමතට පැවති අතර, එදිනට සංස්ථා සේවයේ යෙදී සිටි කාර්යය මණ්ඩලය 1349 වන බැවින්, ස්ථිර කාර්යය මණ්ඩලයේ පැවති තනතුරු වලට අදාලව පුරප්පාඩු 377 ක් පැවතුනි.

අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය මත පුරප්පාඩු පිරවීම සිදු කළ යුතු අතර අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයෙන් බැහැරව සේවයට යොදවා ගන්නා නිලධාරීන් පිළිබඳව හෙළිදරව් කළ යුතුය.

අදාල විගණන නිරීක්ෂණ තුළ සඳහන්ව ඇති පරිදි අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවේ පැවති පුරප්පාඩු සඳහා සංස්ථාවේ පවතින සේවා අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගෙන අදාල තනතුරු වල එකී පුරප්පාඩු පිරවීමට කටයුතු කර ඇත.

සංස්ථාව මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ව්‍යාපෘතීන් ඉලක්කගත කාලසීමාන්තිදී නිම කිරීම සඳහා මෙහෙයුම් කාර්යයන් වල පැවති සේවා අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගෙන කම්කරුවන්ගේ සේවය ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් LRDC සේවා සමාගම සමඟ අත්සන් කර ඇති සේවා සැපයුම් ගිවිසුමට අනුකූල වන පරිදි නියමිත සේවා සැපයීමේ ගාස්තු යටතේ අදාල සේවා අවශ්‍යතාවයන් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සලසා ගැනීමට සංස්ථාව විසින් කටයුතු කර ඇත.

3.9 ප්‍රසම්පාදන සහ කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

වගභූත නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරියෙහි රසායනාගාර ඒකක A ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාව වෙත 2014 වර්ෂයේදී ලැබිය යුතු රු. මිලියන 61.58 ක වටිනාකම සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් අයකරගෙන නොතිබුණි. ගොඩනැගිල්ල සැලසුම්කරණයේදී ඇති වූ දෝෂ සහගත තත්ත්වයක් හේතුවෙන් Micro piling සඳහා සංස්ථාව විසින් දරන ලද රු. මිලියන 46.40 ක වියදමක් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය සිය එකඟතාවය පළ කර නොතිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ට එරෙහිව සංස්ථාව විසින් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය සමඟ ඇතිකරගත් කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු. මි. 308.65 ක් වුවද අවසාන බිල්පත වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ මිලියන 435.97 ක් වූ වටිනාකමින් රු. මි. 431.87 සහතික කරන ලදී. මීට අමතරව රු. මි. 46.4 බිල්පතක් Micro Piling සඳහා ඉදිරිපත් කළද එම බිල්පත තවමත් සහතික වී නොමැත. ඒ සඳහා වූ රු. මි. 46.40 ක් වූ බිල්පත අයකර ගැනීම සඳහා දිගින් දිගටම පරමාණුක බලශක්ති අධිකාරිය සමඟ කටයුතු කළද ඒ සඳහා එකඟතාවයක් නොවිය. මෙම බිල්පත් අයකර ගැනීම පිළිබඳව අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබෙන බැවින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය අඩමාන ණය වෙන්කිරීමක් ගිණුම්වල සිදු කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.</p>	<p>කොන්ත්‍රාත්තුවක් නිවැරදිව සැලසුම්කර ඒ අනුව ගිවිසුම් ගත වීමට කටයුතු කළ යුතුය. සැලසුම්කරණයේ දුර්වලතාවයන් සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනයානුකූලව පියවර ගත යුතුය.</p>
<p>(ආ) ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා නියෝජිත ආයතනය (JICA) විසින් මූල්‍යනය කරනු ලැබූ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැමිල්ටන් ඇල ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය නිම කර ඇති නමුත් එයට අදාළව රඳවා ගැනීම් මුදල ද ඇතුළත්ව සංස්ථාව වෙත ලැබිය යුතු රු. මිලියන 12.80 ක මුදල සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම අමාත්‍යාංශයෙන් අයකරගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළව තවදුරටත් රු. මි. 12.80 ක මුදලක් ලැබිය යුතු අතර ඉන් රු. මි. 3.75 ක් රඳවාගත් මුදලේ ශේෂයක් වේ. මෙම රඳවාගැනීමේ ශේෂය මීගමුව නගර සභාව විසින් ගෙවිය යුතු බව ව්‍යාපෘතිය (TRIP) මගින් සඳහන් කළද මීගමුව නගර සභාව දැනුම් දී ඇත්තේ ඒ සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන TRIP ව්‍යාපෘතිය මගින් සපයා නොමැති බැවින් ගෙවීම් කල නොහැකි බවයි. ඉතිරි රු. මි. 9.08 ක මුදල සඳහා JICA ආයතනයේ පූර්ව අනුමැතියක් නොමැති වීම හේතුවෙන් ගෙවීම් කල නොහැකි බව දැනුම් දී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් මහා භාණ්ඩාගාරයේ මැදිහත් වීම මත මීගමුව නගර සභාව හා සංචාරක අමාත්‍යාංශය (TRIP ව්‍යාපෘතිය වෙනුවට) කැඳවා විමසීමක් කරන ලද අතර එම දෙපාර්ශවයටම මෙම ගෙවීම් කිරීම සඳහා හැකියාවක් නොමැති බව දැනුම් දී තිබේ. ඒ අනුව, මෙම මුළු වටිනාකම තවදුරටත් අයකර ගත නොහැකි තත්වයේ පවතින බැවින් අවශ්‍ය අඩමාන ණය ප්‍රතිපාදනද ගිණුම් වල වෙන් කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව දැනුම් දෙමි.</p>	<p>සංස්ථාවට අවාසිදායක නොවන පරිදි කොන්ත්‍රාත් කටයුතු ඵලදායීව කළමණාකරනය කළ යුතුය. අයකර ගත නොහැකි ප්‍රමාණයක් නිසි අනුමැතීන් මත ගිවිසුම්වලින් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉදිරි වර්ෂ 03 කට අදාල (2020-2022) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වන</p>	<p>දැනට ආයතනික සැලැස්ම (Corporate Plan) සකස් කරමින් පවතින අතර, ඒ හා සමඟ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමට කටයුතු සූදානම් කර ඇත. එම ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම මගින්</p>	<p>ආයතනයේ අරමුණු ඉටුකර ගත හැකි වන ආකාරයට ඉදිරි කාලයක් සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලසුම්</p>

පරිදි ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සංස්ථාව විසින් පිළියෙල කර නොතිබුණි. එමෙන්ම සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් විස්තරාත්මක ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් වෙනුවට පිළියෙල කරන ලද ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම තුළින් ප්‍රසම්පාදනයන්ට අදාළ උප ක්‍රියාකාරකම්, (Procurement Activities) එම ක්‍රියාකාරකමට අදාළ ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකම හා එම වටිනාකමට අදාළව පත්කල යුතු ප්‍රසම්පාදන කමිටුව කුමක්ද යන්න හා ප්‍රසම්පාදනයන්ට අදාළ නිවැරදි කාල රාමුවක්ද නිරූපණය නොවීය. තවද රජයේ ප්‍රදාන සඳහා පමණක් එම සැලැස්ම සකස්කර තිබූ අතර සංස්ථාවේ ව්‍යාපෘති හා සේවාදායක ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ ප්‍රසම්පාදන විස්තරද එහි ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

ප්‍රසම්පාදනයට අදාළ උප ක්‍රියාකාරකම් වටිනාකම් සහ ඊට අදාළ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව ද ඇතුළත්ව පිළියෙල කිරීමට තීරණය කර ඇති අතර, ඊට සංස්ථාවේ ව්‍යාපෘති මෙන්ම සේවාදායක ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මද ඇතුළත්ව පිළියෙල කෙරේ.

සකස් කර එයට අනුකූල වන සේ අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

(ඇ) 2020 මැයි 31 දිනෙන් නිම කිරීමට යෝජිත සංශෝධිත කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු. මිලියන 752.43 ක සේවාදායක ව්‍යාපෘතියක් වූ කිරිමණ්ඩල මාවත යෝජිත ගංවතුර පාලන සහ ජල සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට දරා තිබූ පිරිවැය රු. මිලියන 446.06 ක් වූ අතර 2021 දෙසැම්බර් 11 දින දක්වා කල් දිගුවක් ලබාදී තිබූ ව්‍යාපෘතියේ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 80 ක් ද මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 43 ක් ද වූ බැවින් ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී සංස්ථාවට අලාභයක් සිදුවීමේ අවධානමක් පැවතුණි. එමෙන්ම 2020 වර්ෂය අවසාන වන විට ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සංස්ථාව ඉදිරිපත් කර තිබූ රු. මිලියන 343.9 ක ගෙවීම් ඉල්ලුම් පත්වලින් රු. මිලියන 91 ක් 2022 මාර්තු 31 දින දක්වාම සේවාදායක විසින් සහතික කර ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සංශෝධිත කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මි. 752.43 ක වූ ව්‍යාපෘතිය සඳහා රටේ පැවති කොරෝනා වසංගත තත්වය නිසා ඇති වූ සේවක පිරිස් සහ අමුද්‍රව්‍ය හිඟතාවය හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතියේ සේවා යෝජක විසින් 2021.12.11 දක්වා කල් දිගුවක් ලබා දෙන ලදී. 2020 සමුච්චිත වර්ෂය අවසන් වන විට ගොඩනැගිල්ල සාදා නිම කර තිබූ නිසා භෞතික ප්‍රගතිය 80%ක් වූ අතර ඊට අදාළ ගෙවීම් අපගේ සේවාදායක වන නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය මගින් ගෙවීම් නොකිරීම නිසා මූල්‍ය ප්‍රගතිය අවම විය. 2020 වර්ෂය සඳහා ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සංස්ථාව ඉදිරිපත්කර තිබූ රු. මි. 343.9 ක ගෙවීම් ඉල්ලුම්පත සඳහා රු. මි. 311.7ක් ව්‍යාපෘති උපදේශක සහතික කර ඇත. තවද දැනට අදාළ ගිවිසගත් කොන්ත්‍රාත්තුව නිම වී ඇති අතර ව්‍යාපෘති උපදේශන ආයතනය විසින් අවසාන බිල්පත සඳහා රු.මි. 550.2 ක් සහතික කර ඇත. ඊට අදාළ ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය රු.මි. 508.6 ක් වේ.

කොන්ත්‍රාත් කටයුතු ඵලදායීව ඉටුකර අලාභ අවම කර ගත යුතුය

(ඉ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.4.8 වගන්තිය අනුව කොන්ත්‍රාත්තුවක් ආරම්භයේදීම කොන්ත්‍රාත්තුව නිම කිරීමට නියමිත දින

ඔබගේ නිරීක්ෂණය හා එකඟ වෙමි. ඉදිරියේදී කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ බිල්පත් වලින් කාර්ය සාධන ඇප බැඳුම්කර අය කරනු වෙනුවට, කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගෙන් බැංකු ඇපකර ලබා

රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශවලට අනුගතව කටයුතු කළ යුතුය.

ඉක්මවා දින 28 ක් දක්වා වලංගු වන ලෙස කාර්ය සාධන බැඳුම්කර ලබාගත යුතු වුවද එලෙස කාර්ය සාධන බැඳුම්කර ලබා ගැනීමකින් තොරව කොන්ත්‍රාත්තුවට ගිවිසුම් ගතවී පසුව ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයට පටහැනිව කෙරීගෙන යන වැඩ සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ඉදිරිපත් කරන බිල්පත්වලින් කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානයේදී අයකර ගත යුතු කාර්ය සාධන බැඳුම්කර වටිනාකම ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. මිලියන 27.4 ක් සංස්ථාව අයකර ගෙන තිබුණි.

ගැනීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

(ඊ) පිබිදෙමු පොළොන්නරුව වැඩ සටහන යටතේ සංස්ථාව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ව්‍යාපෘති 16 ක් ඉටු කර දෙසැම්බර් මස භාරදී තිබුණු අතර ඒ සඳහා රු. මිලියන 997.30 ක් බිල්පත් මගින් සේවාදායකගෙන් ඉල්ලා තිබුණද රු.මිලියන 929.03 ක බිල්පත්‍ර පමණක් ගෙවීමට සහතික කිරීම නිසා සංස්ථාවට අහිමි වූ ආදායම රු. මිලියන 68.27 ක් විය. කළ වැඩ වල අඩුපාඩු තිබීම, සංස්ථාව උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට කළ වැඩ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩියෙන් ගෙවීම් කිරීම වැනි කරුණු මෙම තත්ත්වයට හේතු වී තිබුණි.

පිබිදෙමු පොළොන්නරුව ව්‍යාපෘති යටතේ සංස්ථාව වෙත ව්‍යාපෘති 16ක වැඩ සමාලෝචිත වර්ෂයේ නිම කරන ලදී. ඒ අනුව රු.මි. 997.3 ක බිල්පත් සේවා යෝජකට යොමු කරන ලද අතර උපදේශක සමාගම විසින් සහතික කර ඇති මුදල නිවැරදි බවට තහවුරු වී ඇත. ඒ අනුව මේ වන විට 96% කට වඩා වැඩි මුදලක් වන රු.මි. 895.9ක් සංස්ථාවට ලැබී ඇති අතර රු.මි.33.13ක් ලැබීමට නියමිතය. මේ සම්බන්ධයෙන් සංස්ථාව සේවා යෝජක දිස්ත්‍රික් ලේකම් පොළොන්නරුව සමග දිගින් දිගටම සාකච්ඡා කර එම මුදල අය කර ගැනීමට කටයුතු සලසා ඇත. තවද උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද කාර්යයන් සඳහා නිසි පරිදි ගෙවීම් කටයුතු සිදු කර ඇත.

කොන්ත්‍රාත්වල භෞතික ප්‍රගතියට සාපේක්ෂව මූල්‍ය ප්‍රගතිය වැඩි කර ගැනීමට අවධානය යොමු කළ යුතුය

(උ) වටිනාකම රු. මිලියන 10.59 ක් වූ උපදේශන සේවා කොන්ත්‍රාත් 9 ක සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට භෞතික ප්‍රගතිය සියයට 50 ත් 100 ත් අතර ප්‍රතිශතයක පැවති අතර ලැබිය යුතු රු.මිලියන 10.59 න් කිසිදු මුදලක් සංස්ථාව වෙත ලැබී නොතිබුණි.

මෙම ව්‍යාපෘති 9හි සේවා කටයුතු අවසන් වීමෙන් පසු ඒ බව අදාල ආයතන වෙත දන්වා ඇති අතර, ව්‍යාපෘති කොටසක මුදල් මේ වනවිට ලැබී ඇත.

කොන්ත්‍රාත්වලින් තව දුරටත් අයවිය යුතු මුදල් කඩිනමින් අයකර ගත යුතුය

(ඌ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වැඩ අවසන්වූ රු. මිලියන 18.8 ක් වටිනා උපදේශන සේවා කොන්ත්‍රාත් 04 කට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රගතිය සියයට 30 ත් සියයට 59 ත් අතර පහළ අගයක පැවතුණි.

මෙම ව්‍යාපෘති 4හි සේවා කටයුතු අවසන් වීමෙන් පසු ඒ බව අදාල ආයතන වෙත දන්වා ඇති අතර, ව්‍යාපෘති කොටසක මුදල් මේ වනවිට ලැබී ඇත.

කොන්ත්‍රාත් කළමනාකරණය කටයුතු විධිමත් කළ යුතුය

(එ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.6.1 ප්‍රකාරව පිරිවිතර සමාලෝචනය කිරීම හා අනුමත කිරීම, ලංසු කැඳවීමේ

අඩි 40 ක වායු සමීකරණය කරනලද කන්වට්ටනර් මිලදී ගැනීමට අදාල කාලපරිච්ඡේදය තුළ එම භාණ්ඩය Standard Product ලෙස සලකා මිල

කොන්ත්‍රාත් කළමනාකරණය කටයුතු විධිමත් කළ යුතුය

ලේඛන සමාලෝචනය කොට අනුමත කිරීම වැනි කටයුතු තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවල වගකීම් සහ කාර්යභාරයන් වුවද අඩි 40 ක වායු සමීකරණය කරන ලද කන්ටේනර් මිලදී ගැනීමට අදාළ ප්‍රසම්පාදනය සිදු කිරීමේදී ලංසු විවෘත කිරීමේ දින වන 2019 දෙසැම්බර් 12 දිනට පසුව එනම් 2019 දෙසැම්බර් 13 දින තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව පත්කර තිබීමෙන් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් සිදු කළ යුතු පිරිවිතර සැකසීම වැනි කාර්යයන් එම කමිටුව විසින් සිදු කරනොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

කැඳවීමෙන් පසුව තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවක් මගින් ඇගයීම් කොට ප්‍රසම්පාදන මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව, භාණ්ඩ ඇණවුම් පත නිකුත් කර ඇත.

එසේ වුවද, වර්තමානයේ මිලදී ගනු ලබන වටිනාකමින් ඉහළ ප්‍රාග්ධන භාණ්ඩ හා සම්බන්ධ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු වලදී පිරිවිතර සහ ලේඛණ සමාලෝචනය, අනුමත කිරීම, ලංසු කැඳවීමේ ලේඛණ සමාලෝචනය කොට අනුමත කිරීම වැනි කටයුතු තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු මගින් පමණක් සිදු කරනු ලබයි.

(ඒ) සංස්ථාව විසින් සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් සඳහා ගිවිසුම් ගත වීමේදී එම එක් එක් ආයතනයේ මිල ගණන් ඉදිරිපත් කළ වටිනාකමට ගිවිසුම් ගත වී ඇති නමුත් ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටු රේචයන්ට යටත්ව (STC) කොන්දේසි ඇතුළත් කර ගිවිසුම් ගත වීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් 2කට අදාළව ගිණුම් ගත කරන ලද කොන්ත්‍රාත් ආදායම වර්ෂය තුළදීම ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටුව (STC) කළ රේච නිර්දේශයන්ට අනුව සිදුකළ ගණනය කිරීම් වලදී එම කොන්ත්‍රාත් වලින් රු. මිලියන 14.77 ක ආදායමක් අහිමි වී තිබුණු අතර ඉකුත් වර්ෂයේදී නිම කළ සේවාදායක කොන්ත්‍රාත් 05 කට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටුව (STC) මගින් නිර්දේශිත රේචයන්ට අනුව කළ ගණනය කිරීම් වලින් සංස්ථාවට රු. මිලියන 18.01 ක කොන්ත්‍රාත් අදායමක් අහිමි වී තිබුණි.

ව්‍යාපෘති සඳහා 2020 වසරේදී ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටුව (STC) මගින් රේචයන් නිර්දේශ කලද වර්ෂ අවසාන ගිණුම් පිළියෙළ කරන අවස්ථාව වනවිට අවසන් බිල්පත් පිලිබඳව අවසන් වැඩ සහතිකය ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් ඒ සම්බන්ධයෙන් ගැලපීම් කිරීමට නොහැකි වූ අතර 2021 වසරේදී අදාළ ගැලපීම් සිදු කර ඇත. ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව කොන්ත්‍රාත් අදායම ගිණුම්ගත කළ හැක්කේ සහතිකලත් ඉංජිනේරුවරයාගේ වැඩ සහතිකය ලැබීමෙන් පසුව බැවින් 2020 වසරේදී අදාළ ගැලපීම් කිරීමට හැකියාවක් නොවීය. තවද මෙම ස්ථාවර තාක්ෂණික කමිටුව (STC) මගින් නිර්දේශිත රේචයන් ලබා ගැනීමේ ක්රියා පටිපාටිය සඳහා විශාල කාලයක් ගතවීම මෙවැනි දෝෂයන් ඇතිවීමට සෘජුව බලපායි.

කොන්ත්‍රාත් භෞතික ප්‍රගතියට සාපේක්ෂව මූල්‍ය ප්‍රගතිය ලඟා කර ගත යුතුය